

SLA Ketvirtas Vajus, Su Dovanomis, Prasidėjo Balandžio 1 Dieną

PUIKIAS DOVANAS GAUS VISI, KAS TIK PRIRAŠYS NAUJŲ NARIŲ

Ilgai lauktas SLA Ketvirtas Vajus jau čia — prasidėjo balandžio 1 dieną ir tęsis iki pabaigos šių metų. Šis vėjus bus gausus dovanomis ir paremtas dviem pagrindiniais dėsniais:

1. Nustatoma SLA kuopoms naujų narių prirašymo kvota, pagedaujant, kad kiekviena kuopa prirašytų naujų narių dabar esančio kuopoje narių skaičiaus 10 nuosimti.

2. SLA narės moterys ir merginos laike šio vėjus prašomos pavaduoti vyrus, išėjusius kariauti už mūsų krašto ir visos žmonijos laisvę. Šio vėjus pasisekimas svarbiausiai remiasi SLA narių moterų ir merginų pasidarbavimu.

Prizų-dovanų bus daug:

1. Penki prizai pinigais skiriama penkioms kuopoms, kurių organizatoriai ir nariai daugiausiai pasidabuos laike šio vėjus, prirašant daugiausia naujų narių.

2. Penki prizai pinigais bus duodama penkiems organizatoriams, kurie daugiausia narių prirašys į Vaikų Skyrį.

3. Dešimts dovanų pinigais skiriama organizatoriams, kurie prirašys iš viso (vaikų ir suaugusių) narių daugiausia.

4. Organizatoriai gaus specialias dovanas už suorganizavimą naujų kuopų ir vaikų bei moterų kuopų.

5. Specialis atlyginimas bus suteiktas kuopų finansių sekretoriams, kuriems susidaro daugiau darbo laike vėjus. Taipgi dovanas gaus kiekvienas SLA narys, kuris priklausys vieną ar daugiau narių, ir kuris prirašys savo vaikus prie mūsų Susivienijimo.

6. Taip pat dovanas gaus ir naujai prisirašę nariai. Kaip matome, tiek daug dovanų nebuvo skiriama dar nė viename SLA vajuje. Todėl šį vajuį galėtume pavadinti "vėjus su daug dovanų", kurį gaus organizatoriai, finansų sekretoriai, senieji nariai ir naujai prisirašę nariai.

SLA Ketvirtas Vajus jau prasidėjo! Kviečiame visus organizatorius, visus veikėjus ir visus narius į lenktynes!

Visiems jau užregistruotiems organizatoriams šią savaitę išsiunčiama SLA Ketvinto Vėjus Instrukcijų Knygelė, iš kurios galėsite plačiau sužinoti apie vėjus taisykles, skiriamas dovanas ir tt. Vėjus pasėkos bei organizatorių nuomonės apie vajuį ir jo eigą bus skelbiama SLA organe Tėvynėje.

Butų gerai, kad apie šį vajuį paskelbtų ir mūsų Susivienijimui draugiška spauda.

Dar sykį kviečiame visus į darbą! Visi pasidarbui sūlig geriausių išgalių, kad šis vėjus būtų vienas pasekmingiausių!

SLA KETVIRTO VAJAUS KOMISIJA:

M. J. VINIKAS,
S. E. VITAITIS,
PR. BAJORAS.

LIETUVOS ŽMONIŲ VARGAI

VOKIEČIŲ karo komendantas Lietuvoje generolas majoras Just Jspėja Lietuvos gyventojus, kad už kariuomenės reikmenų, įskaitant drabužius, supirkinėjimą bus baudžiama "grieščiausia bausme", t. y. mirtimi. Paskutiniuoju laiku tokie supirkinėjimo atsitikimai padidėjo. Tenka pastebėti, kad jeigu padažnėjo karinių daiktų supirkinėjimo atsitikimai, tai tuo pačiu padažnėjo tokių daiktų pardavinėjimo atsitikimai. O karinius daiktus pardavinėti vargu ar gali kas kitas, kaip patys vokiečių kariai.

"LIETUKIO" tarnautojas Kaune Pranas Strazdas vokiečių teismo nuteistas 5 metais sunkių darbų kalėjimo. Knygyno Kaune savininkas Jonas Petronis nuteistas 1½ metų kalėjimo, knygynio direktorius Prysmantas — 3 mėnesiais, Jocas Galaunė — 1 metus 3 mėn., Alfonsas Vitkus ir Jonas Raulinaitis — po 1 metų kalėjimo. Jie visi buvę apkaltinti slapta benzino prekyba.

18 metų vaikiną Albina Kuchinską iš Skevonių, Alytaus apskrity, vokiečių teismas nuteisė 3 metams sunkių darbų kalėjimo už ginklo laikymą. Klaipėdoje gatvėje policininkai nušovė murininką Joną Sadauską.

VOKIEČIAI Lietuvoje įsteigė naują bendrovę Lietuvos turtams supirkinėti. Butent įsteigta specialinė miško supirkinėjimo bendrovė, pavadinta "Westeuropaeische Holz-Gemeinschaft". Laikraščiai priduria, kad šios bendrovės užsakymai turės būti vykdomi "pirmoje eilėje".

SIAULIŲ miesto gyventojams leista pirkėti žiemai malkų, bet tiksliai tiems, kurie yra atlikę miško kirtimo prievolę. Leidimas duotas tikrai 2 kietmeteriams, tačiau miestelėnai turi patys malkas atsigabenti savo susisiekimo priemonėmis. Pagaliau, matomai, ir pačių malkų mieste nėra, nes pridedama pastaba: "Kada miesto sandėlis gaus malkų, tuo tarpu nežinoma".

Visur Gerai Pliekia Nacius

Angliakasyklų Streiko Nebus

Balandžio 1 dieną minėtosios anglies darbininkų streikas neįvyks, nes visos angliakasyklų kompanijos ir Mainierių Unija jau susitarė, kad angliakasiai nesustos dirbė dar vieną mėnesį po to, kai pasibaigs senoji sutartis, kuri baigiasi kovo 31 dieną. Šiais metais. Per tą mėnesį bus vedama derybos už \$2 per dieną algos priedą bei kitus mažesnius unijistų reikalavimus. O jei angliakasiai pavyktų išsiderėti didesnę algą, tai skirtumas būtų sumokėta, pradedant nuo balandžio 1 dienos, nepaisant to, jei sutartis būtų pasirašyta ir vėliau.

Galėjęs įvykti streikas paliečia 450,000 minkštųjų angliakasyklų unijistų, kurių 172,000 randasi šiaurinėse valstijose, o 248,000 pietinėse valstijose.

Danijos Rinkimuose Sumušė Nacius

Praeitą savaitę įvyko Danijos seimo rinkimai, kuriuose sumušti naciai, nes už demokratinių partijų kandidatus balsavo 1,900,000, kuomet už dviejų nacių partijų kandidatus balsavo tik 100,000 piliečių, nepaisant to, kad į danus naciai-okupantai darė kordidžiausią spaudimą.

Už kitas partijas balsuota sekamai: konservatų 421,000, socialdemokratų — 894,636, liberalų — 376,463 ir tt.

Sulig partijų dabar Danijos seimas susidės sekamai: socialdemokratų 66 (pirmiau turėjo 64), konservatų — 31 (pirmiau buvo 26), naujai susidariusi partija, kuri pritaria Anglijai laimėjo tris vietas daugiau. Naciai tuo tarpu pralaimėjo 2 vietas ir dabar turės tik 5 atstovus.

Tas parodo, kad danai priešingi okupantams. Reikia tikėtis, kad dar blogiau naciams atsitiktų Lietuvoje, jei ten bent koki balsavimai būtų pravedama.

Namai Virsta į Kasyklas

Jau ne pirmą sykį pasitaiko, kad kai kuriose Pensylvanijos angliakasyklų srityse žemė ar namai pradeda griūti į senas kasyklas. Pirmą kartą buvo toks atsitikimas Shenandoah, Pa., kur nemaža namų įgruvo į kasyklas ir kur padaryta nemaža nuostolių. Dabar, ir tai jau ne pirmą sykį, tas pats pasikartoja Pittston, Pa. Kovo 25 dieną spaudoje paskelbta, kad čia minimame miestelyje pradėjo griūti žemė ir virsti į senas kasyklas. Pirmiausia įgruvo po vieną mokyklą. Taip pat žemė įgruvo po daugeliu būdinių ir virs tulų gatvių. Šitai rašant, sakoma, kad dar apie 200 namų lušta ir slenka į žemę.

Aukščiausia minima mokykla, kuri kainavo apie \$400,000 taip sužalota, kad atsidūrė višiško sugriuvimo pavojun. Pittstone gyvena apie 12,000 žmonių, nemaža ir lietuvių.

ŽINIOS-ŽINELĖS

S. Afrika. — Kovo 29 d. anglų karo vyriausybė paskelbė, kad po aštuonių dienų sunkių kovų pralaužė Mareth tvirtovės linijas Tunisijoje ir jau paėmė vyriausias tvirtoves. Tuo pačiu tarpu į anglų rankas pakliuvo ir visa eilė strateginių miestelių, pakeliui į Gabes, kurlink traukiasi marš. Rommelio armija, kad išvengus apsupimo ir susivienijus su nacių armija šiaurės Tunisijoje. Gabes uostas bombarduojamas iš jūros. Šiame mieste yra nemaža nacių karo įrenginių. Mareth srity angliai paėmė nelaisvėn kelis tuksantčius vokiečių ir italų. Šiuo geru anglų pasisekimu tebesi ir pats anglų aštuntosios armijos vadas, gen. Montgomery.

S. Afrika. — Kovo 20 d. amerikiečių karo vyriausybė paskelbė, kad amerikiečiai žygiuoja pirmyn vidur-šiaurės Tunisijoje, grumdami link Sousse uosto, link kurio jau tik 50 mylių. Amerikiečiai pasiekmingai pirmyn žygiuoja ir piet-rytinėje Tunisijoje, grumdami link pajurio, su pasirūžimu užkirsti kelią Rommelio armijai, bėbėgančiai į šiaurinę Tunisijos dalį. Taipgi geros pažangos daro ir francuzai šiaurinės Tunisijos lygumose ir pietinėje daly, kovodami šalia anglų.

London. — Ašies įjegos kaptamos netik Tunisijoje, bet agresoriai gerai tenka ir Europoje. Butent, pabaigoje praėjusios savaitės anglų bombonašiai smarkiai bombardavo Berlyną, padarė didelių nuostolių ir padegė daug būdinių. Šis bombardavimas buvo net kur kas didesnis, negu bent kuris nacių bombardavimas Londono. Praeitą, sekmdienio naktį anglų bombonašiai taipgi bombardavo nacių submarinų bazę Francijos uoste St. Nazaire. Numesta tonų sunkumo 1,000 bombų ir bazė pusėtinai apgriauta. Taipgi bombarduota Olandija ir Francija.

London. — Čia kovo 30 d. nugarista pranešimas iš Maskvos, kad rusų kariuomenė, nors pamažu, bet pasekmingai žygiuoja link Smolensko, kur supleskinta nemaža nacių įsitvirtinimų ir vėl paimta keli miesteliai. Naciai sulaukomi Donets srity. Karo veiksmams kenkia didelis purvas. (Naciai paskelbė, kad rusai pradėjo didelį ofensivą šiaurėje, Leningrado srity.)

Washington, D. C. — Kovo 28 d. kainų tvarkytojas paskelbė naują lentelę, sulig kurios leidžiama gyventojams įsigyti daugiau konservuoto maisto Džiovintoms slyvoms ir razinoms punktai visiškai panaikinama.

Washington, D. C. — Darbo Jėgų Komisija paskelbė, kad bus perklesifikuoti vyrai, esantieji 3A klasėje. Valdžia duoda 2 mėnesius 3A klasės vyrams susirasti darbus karo pramonėje. Į 3B klasę bus skiriamie tie vyrai, kurie dirba svarbioje karo industrijos srity, o į 1A, jei dirba nesvarbioje.

Laimėsim, Bet Bus Daug Nuostolių

Praeitą savaitę Washingtone kalbėjo karo sekretorius, Henry L. Stimson. Toje savo kalboje jis pareiškė, kad Amerikos armija Tunisijoje sumušė priešą. Bet jis pasakė, kad šį karą laimėsime padėję daug ir savo aukų. Tas reiškia, kad Amerika turės didelių nuostolių.

Jis sakė, kad Vokietiją nuolat puola Amerikos ir Anglijos lėktuvai ir pridėjo, kad Vokietija turi turėti dar daugiau karo lėktuvų, apsigynimui. Esą, kuomet Vokietijos karo štabas nežino, iš kur kitą sykį naciai bus puolami, tai jie turi laikyti lėktuvus paskirščiusi visur ir todėl jiems nevyksta gerai atsilaikyti.

Baigdamas, pridėjo, kad kombanėšiais puolimai ant Vokietijos yra pasekmingi ir efektingi ir kad tokie puolimai sudaro priešui daug ir didelių nuostolių.

New Yorko Majoras Gen. Brigadierius

Pastaromis dienomis prez. Rooseveltas New Yorko miesto majorą, LaGuardia, paskyrė generolu brigadierium. Tuo tarpu karininkai Washingtono sako, kad LaGuardia bus pasiųstas į šiaurės Afriką eiti general-gubernatoriaus pareigas Italijos kolonijose. Sakoma, kad jis tai vietai tinka ypač dėl to, kad jis moka gerai kalbėti itališkai.

Taipgi sakoma, kad kai amerikiečiai ir angliai įsiverš į Italijos teritorijas, tai New Yorko miesto majoras bus su jais ir italams įrodinė, kad Mussolini nugalėjimas — bus sąjungiečių laimėjimas ir tuo pačiu budu italų tautos laimėjimas.

Išeidamas į karo tarnybą, LaGuardia nenustos majorystės New Yorko mieste. Taip yra nutarus New Yorko valstijos legislatura. Reiškia, po išėjimo karo tarnybon, jis bus oficialiu New Yorko miesto majoru, tik jo vieton reiks paskirti kitą žmogų, kuris laimės karo tarnybą.

Nutarė Prižiūrėti Darbo Unijas

Neseniai Texas valstijos seimelis pravedė įstatymą, sulig kurio bus kontroliuojama visos unijos. Einant tuo įstatymu, kiekviena unija turės įsiregistruoti valstijos departamente ir taipgi kasmet turės išduoti savo pajamų ir išlaidų sąskaitas. Taipgi unijos pareigūnai turi būti Texas valstijos gyventojai, o ne bent kokie atėjūnai, ir unijoms uždrausta remti bent kokių politinių partijų rinkiminę kampaniją.

Šiam įstatymui priešingieji mano, kad šiuo budu norima sunaikinti unijas, bet įstatymo šalininkai tvirtina, kad šiuo budu norima kaip darbininkus, taip ir unijas apsaugoti, nes visuomet unijose būvę ir dar yra nemaža "grasto" ir vienpusiško veikimo.

DEL KLAIPĖDOS ATPLĖSIMO NUO LIETUVOS PAREIŠKIMAS

Pagrobęs Čekoslovakiją 1939 m. kovo 11 d., Hitleris tuojau įteikė Lietuvai grieštą reikalavimą, kad būtų Vokietijai gražintas Klaipėdos kraštas, kuris 1923 m. Ambasadorių Konferencijos tarimu, buvo sujungtas su Lietuva. Kadangi Lietuva negalėjo gauti didžiųjų valstybių pagelbos, tai ji buvo priversta nusilenkti agresoriui, ir kovo 22 d. nacių fiureris atvyko į Klaipėdos uostą perkelti tą Lietuvos teritorijos sklypą į Trečiąjį Reichą.

Užėmę Klaipėdos kraštą, naciai įsteigė jame savo teroro režimą ir trumpu laiku išvarė iš jo dešimtis tukstančių gyventojų, lietuvių ir žydų. Į Vokietijos rankas pakliuvo Lietuvos lėšomis ir darbo įkurtos Klaipėdos krašte naujos įmonės ir uosto įrenginiai, į kurias buvo įdėti šimtai milijonų litų, o Lietuva neteko savo svarbiojo pramonės centro ir vienintelės išeities į jūrą savo prekybai su užsieniu.

Kovo 22 dieną, sukakus lygiai ketveriems metams nuo Klaipėdos pagrobimo, yra pravartu atsiminti, kad Lietuva buvo viena iš pirmųjų Hitlerio agresijos aukų, nukentėjusių dar prieš prasidedant dabartiniam karui. Nacių Vokietija pasirinko ją, eilėje silpnųjų tautų, savo puolimo objektu, vykdydama savo planą: įsigalėti Europoje, o paskui viešpatuoti pasauly.

Šioje valandoje jau didesnę Europos dalis, kartu ir visa Lietuvos teritorija, yra po agresoriaus letena. Jungtinės Tautos yra pasiryžusios ne tikiai atremti jo užsiėmimą, bet jį ir jo talkininkus sutraškinti, kad daugiau nebebutų pavojaus pasaulio laisvei ir taikai.

Lietuvos likimas yra neatskiriama susijęs su Jungtinių Tautų reikalu. Tik Amerikos ir jos sąjungininkių pergalė ant Ašies gali atvesti prie nepriklausomos Lietuvos Respublikos atstatymo ir Klaipėdos išvadavimo iš vokiečių jungo. Pasirendami Atlanto Charterio ir Washingtono Deklaracijos principais, mes tvirtai tikime, kad Vakarų Demokratijos nepaneigs lietuvių tautos teisės gyventi laisvai savo žemėje ir turėti savo valdžią.

Todėl, minėdama liudnas Klaipėdos atplėšimo nuo Lietuvos ketverių metų sukaktuves, Amerikos Lietuvių Taryba šaukia Amerikos lietuvių padvigubinta energija remti Suvienytų Amerikos Valstijų karo pastangas, perkant Karo Bondus, aukojant Raudonąjam Kryžniui, atliekant savo pareigas taip civiliniame gyvenime, kaip ir ginkluotų krašto įrengimų tarnybose — kad agresoriai, tarptautinių sutarčių laužytojai ir mažųjų tautų paverėjai būtų paklupdyti, ir kad po šio karo, vadovaujant Jungtinėms Valstybėms, būtų įsteigta pastovi, teisinga ir saugi užtikrinanti visai žmonijai taika.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
VYKDOMASIS KOMITETAS:

L. SIMUTIS,
P. GRIGAITIS,
M. VAIDYLA.

Ukininkai Gaus Daugiau Mašinerijos

Jau kuris laikas Amerikos ukininkai pradėjo skųstis stoka mašinerijos žemės apdirbimui. Atsižvelgiant į tai, kovo 26 d. prez. Rooseveltas, kalbėdamas spaudos konferencijoje, aiškino apie vyriausybės planus, kaip dedama visos galimos pastangos žemės ūkio apdirbinėjimui ir didesnio kiekio maisto produkavimui. Jis neseniai paskyrė naują maisto administratorių, C. C. Davis, kurį įpareigojo rūpintis maisto gamyba ir išdalinimu.

Prez. Rooseveltas pasakė, kad šiemet milijonai žmonių

bus pasiūsta į ukus, o ukininkai gaus visas reikalingas mašinas apdirbimui žemės ir javų suvalymui. "Niekas Amerikoje nebadaus", — pasakė prezidentas. Jis dar pasakė, kad virš pusę milijono karo amžiaus vyrų, dirbusių ukuose, atleista iš karo tarnybos. Tuo tarpu karo tarnybon ėmimo direktorius, gen. L. B. Hershey, tikrina, kad šiemet ukio darbams skiriama dar 3,000,000 vyrų. Iš to matosi geri požymiai, kad Amerikos žmonės tikrai neprisieks badauti.

Rusų-Japonų Sutartis

Kovo 26 dieną Kuibysėve pasirašyta nauja su japonais sutartis, kuri leidžia japonams žuvauti Rusijos vandenynse. Sutartį pasirašė Rusijos užsienio reikalų vicekomisaras S. A. Lozovsky ir japonų ambasadorius N. Sato.

Sulig šios sutarties rusų valdžia išsiderėjus 5% didesnę sumą už naudojamas Rusijos vandenis žuvalymui, ir japonai rusams mokės grynų auksu. Kiek žinoma, be žuvies Japonija negalėtų išmaitinti savo gyventojų. Bet dėl šių "žuvavimų" sutarčių spaudoje karo metais išskyla nemaža komentarų: Rusija yra Amerikos sąjungininkė, Japonija yra Amerikos priešas, o tuo tarpu, Amerikos remiami, rusai su japonais draugingai gyvena ir leidžia jiems pasinaudoti Rusijos vandenų žuvimu, kad japonai galėtų išmaitinti... O besimaitinant, jiems ir karauti sekasi.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America
FRANAS BAJORAS
Editor
DR. M. J. VINIKAS
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States — \$1.50
To Foreign Countries — \$2.00
307 W. 80-th St., New York, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PASTABOS

KAI SKAITYSITE šiuos žodžius — SLA Keturias Vajus bus jau prasidėjęs. Dar pirmąją pradžios, daug kuopų jau išsirinko vajuos organizatorius ir daug narių pasidėjo savo organizatoriams pagalbėti, kad pritaikytų kodaugiau narių ir kad mūsų suvienijimą žymiai padidintų. Mes tikime, kad laike šio vajuos kiekvienas SLA narys atliks savo pareigą: kiekvienas pasistengs organizatoriui nurodyti bent po vieną narį. SLA kuopos, kurios dar neįsijungė organizatorių — nieko nelaukę, balandžio mėnesio susirinkimuose išrinkite.

NEGALIME praleisti dar kartą nepaminėtą apie gražų ir pavyzdinį SLA 134 moterų kuopos veikimą Chicagoje. Mes tiesiog nesurandame žodžių šios kuopos gražiai veiklai pagirti. Mes tik primename visų SLA kuopų veikimą pasiskaityti apie šios kuopos veikimą korespondencija, telpantią šiam Tėvynės numeri, ir patys pastebėsite, kaip gražiai, širdingai ir atsidavusiai šios moterų kuopos darbuojasi.

SLA 66 KUOPA, Ansonia, Conn., irgi gražiai veikia. Jos parengimai pasiekėmi ir pelningi. Nariai susirinkimus lanko gana pavyzdinai. Ji dalyvauja ir bendroje lietuvių veikloje, rūpinasi Lietuvos likimu ir t.t., o jos korespondentas, brolis J. Marchionis, tą veikimą gražiai ir nuosekliai aprašo. Tai irgi geras pavyzdys daugeliui kuopų.

"RAPORTUOJANT", finansų sekr. M. Saponis, ir pirm. J. Grabauskiūtė, pranešė, kad jie yra paėmę su miesto komitetu du ukius dėl žmonių, norinčių turėti "Victory" darželius, kad užsiaugintų darželių — rašo brolis A. J. Banišauskas, SLA 13 kuopos ilgaamėtis veikėjas. Tai bene vienintelė SLA kuopa šiuo taip gražiu reikalu pasirūpinusi. O panašiai galėtų pasidaryti ir kitos SLA kuopos. Juk valdžia netik ragina "Victory" darželius įsistiegti, bet dar ir paremia.

TEVYNES bendradarbių, sesuo KATRĖ KATKEVIČIENĖ, rašo: "Jeigu lietuvis buvo eroplane virš Tokio, jeigu Amerikos laivyno galestingoji seselė lietuvaite buvo vienintelė liavyno sesuo išsigelbėjusi iš Corrigedor, jeigu mūsų dukros yra WAACS ir kituose karo daliniuose, tai apie tai netylėkime, bet kur tik galime kalbėti!" Taip ir reikėtų! Juk švietimieji mūsų tautos pasiūlytųjų karžygių neįsiskaitė. Pagaliau, ir Lietuvos nepriklausomybės niekas mums ant tautos padėjęs neatneš. Už ją turime kovoti, o kovojančius už pasaulio išlaisvinimą turime patys pagerbti.

DR. G. I. BLOZIS kadir trumpu rašinėliu nuosirdžiai pagerbia ilgametę Amerikos lietuvių visuomenės veiklą ir Tėvynės nuolatine bendradarbiu seserį KATRĖ KATKEVIČIENĖ. Tai labai gerai: jeigu reikia tinkamą užsitarimą pripažinti dar gyvenam žmogui, ne kad po jo mirties ant kapo lieti graudžias ašaras. Nors sesuo Katkevičienė jau nebejauna, bet ji savo energija ir darbštumu dar pralenkia daugelį jaunų moterų ir merginų.

Dabar Gerą Proga Pasirodyti

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ karo departamentas balandžio mėnesį praves vajų, pardavimui už \$40,000,000 Karo Bondsų ir už tuos pinigus pabudavos 100 naujų, taip vadinamų, P. T. karo laivukų. Šiuo tikslu minimas departamentas kreipiasi į Amerikoje gyvenančias įvairias tautines grupes, prašydamas šį reikalą kogeriausiai paremti. Karo departamentas tuo pačiu reikalau kreipėsi ir į Amerikos lietuvių organizacijas bei spaudą. Jis kreipėsi tiesioginiai į Tėvynės redakciją ir SLA Centrą, kviesdamas šį reikalą prideramai-patriottingai paremti. Kuomet šis vajus bus pravestas ir tie 100 laivukų pabudavota — bus atžymėta, už kokią sumą kiekviena tautinė grupė Karo Bondsų užpirkto, ir kiekvienai tautai bus duota atitinkamas kreditas. Beabejo, bus atžymėta ir lietuvių grupė bei jos pastangos šiame svarbiame reikale.

Daugelis Amerikos lietuvių jau yra pirkę nemažą Karo Bondsų. Jų taipgi nemaža yra pirkę ir mūsų organizacijos, ypač SLA ir SLA kuopos. Bet kaip visi lietuviai, taip ir visos organizacijos yra pasiriję dar daugiau Karo Bondsų pirkti. O šiuo syk yra visų tiesieginė pareiga jų pirkti kodaugiausia, kad pasirodžius, juk mes remiame karo pastangas ir kad mes šiame atsitikime nebusime paskutiniai.

Kai kuriose lietuvių kolonijose lietuviams, perkantiems Karo Bondsus, patarnauja lietuvių komitetai, kurie rekorduoja lietuvių perkamus Karo Bondsus ir juos kredituoja lietuviams. Bet ne visur tokie komitetai yra. Kad lietuviams patarnavus ten, kur tokių komitetų nėra, SLA Centre yra įsteigtas Karo Bondsų Pardavimo Punktas, per kurį netik SLA kuopos, netik organizacijos, bet ir bendrai lietuviai gali nusipirkti Karo Bondsų ir juos užrekorduoti lietuvių kreditui. Todėl visi lietuviai, norėdami paremti šį karo departamento vajų ir norėdami užrekorduoti jų perkamus Karo Bondsus lietuviams — pirkite juos per SLA Centrą. Perkant Karo Bondsus per SLA Centrą, visa ko reikia, tai prisiusti reikiama sumą pinigų ir pirkėjo vardą. Centras, gavęs jūsų pinigų (čekių ar money orderiu), prisiųs jums Karo Bondsų sulig nurodymu.

Už perkamus Karo Bondsus reikia prisiųsti sekamai: už \$25 bondsą — \$18.75, už \$50 — \$37.50, už \$100 — \$75.

Čia mes taipgi norime pažymėti, kad Karo Bondsai nėra geras nuosimėjus ir kad šiuo tarpu geriausia jūsų pinigams vieta tai Karo Bondsuose, už kuriuos atsako mūsų krašto vyriausybė. Prie to, pirkdami Karo Bondsus, jūs neaukosite, o tik tam tikram laikui paskolinsite ir savo pinigų, su nuosimėjimu, galėsite atsiimti laisvai pribrendus.

Paremkime Dėdę Samą laike šio vajuos! Paremkime efektingai! Ir paremkime taip, kad mums už tai būtų pilnas kreditas! Jei, kartais, ir nenorėtumet Karo Bondsų pirkti per SLA Centrą — pirkite, kur jums patogiau, bet pirkdami pasisakykite, jog juos perka lietuvis ar lietuvis, ir tokiam atsitikime bondsai taipgi bus kredituojama lietuviams.

Karo Bondsai — geras pinigams indėlis! Pirkime jų kodaugiau ir tuo būdu paremkime Amerikos karo pastangas! Tuo išgarsinkime ir lietuvių vardą!

Mazgojama ir Mozojama...

NESENAI TARPE Amerikos lietuvių pasireiškė gana daug vieningumo. Tas vieningumas pradėta rodyti ypač per Amerikos Lietuvių Tarybą. Gražaus vieningumo pasirodė ir kai kuriose Amerikos lietuvių kolonijose. Tam geras pavyzdys New Yorko Lietuvių Taryba. To paties vieningumo požymis pasireiškė ir New Yorko surengtame laikraštinių pokylų, kur pasakyta vieningo veikimo linkme kalbos ir pasibučiuota kai kurių skirtingų sriovių veikėjų.

Taip, pasirodė vieningumo požymiai! Bet ar "vėniukštis" nesnaudė. Nesnaudė ypač komunistų spauda, kuri tuos vieningumo reiškinius visokiais purvais apkoveikė ir to vieningumo iniciatorius iki ausų apipurvino. Po to palinko ir kitų sriovių organai tą vieningumą ardyti. Silpnybės tame reikale pasirodė ir tuose spaudos organuose, kur taip širdingai vieningumo pasireiškimo pasidžiaugta. Vadinasi, vos užgimusį gražų idėją lygir pradeda šluoti ir lygir norima linkti į tą patį sruoną, kuriame Amerikos lietuvių spauda ir visuomenė murgdėsi per daug metų ir nieko gero nū sau, nei Lietuvai nenuveikė.

Mes tais požymiais daugiau, negu stebimės. Stebėtis reikia juodaugiau todėl, kad tą ardyto darbą pradėjo Lietuvos neprieteliai ir paveikė į patriotinguosius Amerikos lietuvius. Stebimės ir rūpinamės, ir besirūpinant reikia atsiklausti: kur einama ir ko siekiama, kai vieną dieną vieni kitus mazgojama, o kitą dieną mozojama ir kai tas mozojimasis tarnauja Lietuvą pavergti užsimojusiems?

Tautininkai, katalikai, sandariečiai ir socialistai, kuriems lygiai apeina Lietuvos ir lietuvių tautos likimas, privalėtų turėti daug stipresnio pasirijimo šiam pasaulinio krizio momentui! Šie žmonės neturėtų pasiduoti išsigimėlių pagundoms, o vieningai siekti svarbaus tikslo: siekti pilniausios vienybės ir per tą vienybę — Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

SLA 192 KUOPA, New Kensington, Pa., parodė gražų pavyzdį, suteikdama gana stambiai paramą savo nariui, broliui J. Cviui, įsigijimui mekaniškos rankos: pati kuopa aukojo \$25, o nariai sumetė \$12.75. Taip ir reikia! Padėkime vieni kitiems! Kai pagalbos reikia, ištieskime vieni kitiems labdarinę ranką!

Apžvalga

DARBININKAS rašo apie Klaipėdos atplėšimą:

"Kovo 22 d. sueina lygiai keturi metai, kai Vokietijos diktatoriaus Hitleris atplėšė nuo Lietuvos Klaipėdą ir Klaipėdos kraštą, kurį lietuviai buvo atgavę sausio 15 d., 1923 m. Vokietijos nacių vyriausybė išskėlė Lietuvos vyriausybę reikalavimą, kad jeigu Klaipėda nebūtų atiduota, tai Vokietija puls ir užims visą Lietuvą. Taigi Lietuvai nebuvo kitos išeities, kada priešas įrėmė durtuvą ir krutinę, kaip tik sutikti su reikalavimu. Pirmą nacių Lietuvos vyriausybę sutiko su Vokietijos nacių reikalavimu, tai ji atsiklausė kitų didžiųjų valstybių, ar jos stotų Lietuvai ir pagelbą, kada Hitlerio ginkluotos jėgos pulktų Lietuvą? Anglijos valdžia nutarė visai nesiiekti į Lietuvos Vokietijos ginčą; Sovietų Rusija tik "apgailestavo", kad Lietuva turi atiduoti Klaipėdą. Taigi Lietuva buvo priversta išpildyti Hitlerio reikalavimus".

AMERIKA rašo:

"Kovo 22 d. sukako 75 metai, kai gimė Vydunas, žymus lietuvis rašytojas, mokytojas ir filosofas, Mažosios Lietuvos veteranas. Jo tikroji pavardė — Vilius Storasta. Vydunas yra parašęs daug knygų, kuriose jis skelbia aukštos dorovės mintis, yra redagavęs Mažosios Lietuvos jaunimo laikraštį (Šaltinis ir Jaunimas — T.), lankėsis po visą Lietuvą su paskaitomis. Vydunas yra kartą pasakęs: "Vaikas budamas ir pastebėjęs, kaip doriškai silpninami yra lietuvių vokiečių, kaip jiems reikiama paniekia, pasirijau savo amžių tam skirti, kad lietuvių galėtų jaustis garbės vertais žmonėmis". Šiam savo pažadui Vydunas liko ištikimam. Yra žinių, kad jis tebegyvena Tilžėje. Jis daug nukentėjo nuo nacių ir kitų kraštutinių vokiečių, bet lietuvių neišsisidėjo. Kaip sako kun. Prunskis, Vydunas yra lietuviškos Gandhi. Vydunas neruko, nevartoja svaigalų, nevalgo mėsos, skelbia susivaldymo reikalą, nes "kur geiduliai, kerštas, piktumas ir pavydas šelsta, ten gyvulus turi viršų žmoguje".

NAUJOJOJE GADYNĖJE kolumnistas St. Strazdas rašo apie New York Times'e tūpusį straipsnį, pavadintą "Pavergtųjų tautų žodis":

"New Yorko dienraštis griežtai pasisako už Atlanto Carterį, už mažųjų tautų laisvę. Jis kritikuoja Londono Times siūlymą tenkinti Stalino reikalavimus dėl "strateginių sienų". New Yorko dienraštis sako: "Amerika nesutiks, kad rusų pasitikėjimas ir bendradarbiavimas būtų nupirkti, statant mažasias tautas į varžytinių rinką. Bandymas "apsinti" Rusiją gali duoti tokių jau pasekų, kokių turėtų su bandymu "apsinti" Hitlerį. Tegul nebuna iliuzijų šiuo klausimu: Europoje komunistinis Trojos Arklys nei kiek nestipresnis už nacių Penkta Kolona. Europos tautos abudu įgrise..."

Strazdas pastebi: "Galit įsivaizduoti, kaip jautėsi Maskvos garbintojų pakalėniai, išgirdus šią Times nuomonę. Komunistai ir jų bendradarbiai iš New York Post sutinka padovoti Stalinui Lietuvą ir visą Pabaltiją. Jie dabar vaikščioja ne kojomis, bet galvomis. Tegul jie cypia ir trypia. Teisybės žodis visgi praskambėjo".

DRAUGAS rašo apie Kinijos generalisimo Chiang Kai-Sheko žmonos pasakytą kalbą Chicagoje:

"Ji liėdė ne vien tik šio krašto reikalus, santykius tarp Kinijos ir Amerikos, bet visu griežtumu pabrėžė būtinumą įgyvendinti keturias laisves ir atstatant pokarinį pasaulį, laikytis Atlando Carterio dėsnių. Jinai išskėlė obalsį — gyvenk ir

leisk gyventi. Tai ji ypač stipriai pabrėžė, reikalaujama, kad tarptautiniai santikiai tuo dėsniu remiantis būtų tvarkomi. Ji griežtai ir stipriai pabrėžė, kad kiekviena tauta, ar ji didelė ar maža, turi lygiai teisę gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu. Didžiosios tautos turi pagelbėti mažosioms, bet nesiekti jas išnaudoti. Be to, atstatant karo sugriautą pasaulį, neturi būti vietos nei piktumui, nei kerštui..."

NAUJIENOS rašo apie neseniai Anglijos premiero, Winston Churchill, pasakytą kalbą:

"Is premiero Churchill kalbos, pasakytos peraita sekmadienį per radio, aišku, kad Britanijos valdžia stoji ne už dviejų valstybių — Britanijos ir Rusijos — bloką, o už daug platesnę taikos palaikymo sistemą. Jisai kalbėjo apie trijų vadovaujančiųjų galybių (Anglijos, Amerikos ir Rusijos) glaudų bendradarbiavimą; gyrė didelį darbą, kurį atliko Tautų Sąjunga, ir siūlė sudaryti "Europos tarybą" ar kitokią vardu pavadintą tarptautinę organizaciją. Šalia šios organizacijos Churchill numato "Azijos tarybą". Tai yra gana miglotos mintys, bet, gal but, dar ne laikas dabar daryti aiškiai apibrėžtą, konkretų pokarinį pasaulio planą.

"Buvo įdomu, ką Britanijos premieras pasakys apie mažasias tautas, kurias Hitleris šiandien yra pavergęs, o Stalinas nori išvaduoti ir pasiimti sau. Kalbėtojas paminėjo mažasias tautas du kartus. Vieną kartą jisai pareiškė, kad jų "teisės ir interesai turi būti apsaugoti". Paskui jisai pasakė, kad šalia didžiųjų valstybių "turės būti keli valstybių susigrupavimai arba konfederacijos", kurios siųstų savo atstovus į Europos tarybą.

"Tokių būdu Churchillio mintis yra tokia, kad Europos taryba turi būti sudaryta iš didžiųjų valstybių atstovų ir mažųjų valstybių konfederacijų atstovų".

Toliau Naujienos pastebi, kad jei tarp Londono ir Maskvos kiltų tuo klausimu ginčas, tai Washingtonas paremtų Londoną. Amerikos valdžia išties stoji už mažųjų tautų teises dar aiškiau, negu Britanija. Esą:

"Prezidentas Rooseveltas pripažįsta kiekvienai, kad ir mažiausiai, tautai pilną teisę turėti savo valdžią ir gyventi laisvai. Mažųjų tautų susigrupavimai ir "sričių konfederacijos" gali būti naudingas dalykas joms pačioms, bet jeigu jos tam priešintųsi, tai Jungtinės Valstybės vargiai jas versų".

SANDAROJE tulas Tautietis rašo apie Amerikos lietuvių uždavinius, kuriuos sunku atlikti dėl įsivyravusių kirvių, ir sako:

"Kivirčiai ir rietenos daro labai negražų įspūdį į tuos, iš kurių mes laukiame pagalbos ir užtarmo. Atsakomingi žmonės Washingtono tėmija mūsų elgesį ir kartais nusistebėję pataria mums susivaldyti nuo tarpusavių ginčų. Ištikro, keistai atrodo, jog lietuvių kilmės žmonės ir didžiausio pavojaus metu užsima tokiu tuščiu ir neproduktingu sportu, kaip jieškojimas priekabių ir suvedimų senųjų sąskaitų.

"Atsikratykim nuo tų silpnųjų kaip galima greičiau; pirmoji eilė tuose klausimuose, kurie paliečia Lietuvos vadavimą. Jei atsirastų keletas nenuoramų, kurie be jokios atodairės ir bendrus interesus, tės senus kivirčius ir drums mūsų ramumą, tuos reikia palikti nuošaliai ir su jais visiškai nesisikaityti". "Atsikratymas nenuoramų", tai begaliniai pulki mintis!

Pirkite Karo Bondsus.
Karo Bondsai padės laimėti karą.

JUDEKIME IR NETYLEKIME!

Rašo KATRĖ JUSAITE-KATKEVIČIENĖ

G AJI IR SOLIDARI žydų tauta niekad neužmiršta savo narių. Pavyzdžiui, jų leidiniai anglų kalba plačiai pažymi tokius faktus, kaip žydų kilmės kareivio dalyvavimą Tokio bombardavime ir kituose žygiuose. Ir lietuviai turi atminti savus žmones ir drauge parodyti, kad yra tokios kilmės piliečiai Amerikoje — lietuviai, kad jie remia visus Amerikos žygius, kovoja karo laukuose ir rūpinasi visais vidutiniais Amerikos reikalais, kurie veda mus į pergalę, tai yra į pergalę visam vergijon patekusiam pasauliui.

Po Amerikos vėliava, visuose žemės kraštuose, šalia su daugelio tautų kilmės vyrais, kariauja už naują pasaulio ateitį ir lietuvių sunys. Lietuvių vardas randame tarpe tų, kurie kovoja šiaurės Afrikoje, kurie garbingai atnešė pergalę ant Guadalcanal salos, kurie visur padeda įknyti mūsų didžio prezidento Rooseveltto apibūstus (Atlanto Carterio) principus.

SLA kuopų, kuriose tie kovojantieji lietuviai priklausė, pareiga yra parodyti, kad tie mūsų vyrai nėra užmiršti, kad jų žygiai sekami ir įvertinami. Šalia su giminių laiškais, kuopų nariai turėtų jiems dažnai parašyti po V-mail laišką, pasveikinti juos, palinkėti ištvermės. Kuopos galėtų padaryti galimumo nusiųsti kartais tiems mūsų kovotojams kokių dovanių kuopos vardu. Karo metu reikia išmesti iš galvos visas tas privatiškas "šumnius" pares, nes nė vienas mes nesame verti jokių net ypatingų "pagerbimų", kada mūsų amerikoniško laisvo gyvenimo pagrindai yra tokiam pavojuje. Tik pašiam tikslui, kaip atminimui mūsų vyrų kovos frontuose ir panašiai, yra pateisinama pelni rengiamos pramogos. Taigi, renkime juos. Kur nejuda vyrai, ten turėtų tuo reikalu trupti "kumštelti" moterys.

Kitas dalykas, moterų vykdomas, gali padėti Amerikos lietuvių vardą, kaip gerų Amerikos piliečių, pakelti plačiosios Amerikos akys. Galima surengti lietuviškų audinių ir išdirbinių parodėles pavadintas Lithuanian Popular Art Exhibition for Victory, ar kaip nors panašiai. Lietuviuose Amerikoje yra nemaža gražių drobėlių ar medžio ar gintaro dalykėlių, kuriuos išstaciūs parodan galima tyčia aukštomis kainomis parduoti, pažymint, kad visas pelnas eina USO, Raudonajam Kryžiui arba nupirkimui šautuvų ar kulkosvaidžio, kad hitleriškai "ašis" greičiau nudardėtų į bedugnę. Paukojant tokių dalykėlių parodai ir pasirūpinus, kad angliški laikraščiai aprašytų, mes galime laimėti labai daug už labai mažai. Atsiminkime, kad lietuvių vardas ateity bus labai dažnai reikalingas parodyti pasauli ne kaippo tunojusį, kol kiti kovojo, bet kaip aktyvių kovotojų visuose frontuose! Amerikos tvarkoje, be pasirodymo, kad ir geriausi norai ir darbai gali likti nepastebėti. Šiame krašte reikia veikti, bet drauge reikia ir kitų dėmesį atkreipti, kad veikiami. Žydai tą daro, lenkai tą daro, kiti daro, tad kuo mes blogesni? Išstaciūs Lietuvos žemėlapi tokiose parodose, būtų daugiau painformuojama Amerikos visuomenė, nereikėtų kaisti kada kartais amerikiečiai paklausia, kur ta Lithuania yra: Azijoje ar Afrikoje?... Jaunoms lietuviuaitėms irgi proga parodose pasirodyti tautiniuose drabužiuose, plakatuose pažymint, kad Amerikos lietuviuaitės šiandien garbingai dėvi ir WAACS ir kitas Dėdės Samo uniformas.

Dirbkime, kalbėkime ir kalbėkime pasauliui apie save, nes niekas neateis, nepažvelgs į mėlernas mūsų akeles ir nepasakys: "Oh, wonderful!" Mes turime veikti ir garsintis, o tik tada busime "wonderful!"

Jeigu lietuvis buvo eroplane virš Tokio, jeigu Amerikos laivyno galestingoji seselė lietuvaite buvo vienintelė liavyno sesuo išsigelbėjusi iš Corrigedor, jeigu mūsų dukros yra WAACS ir kituose karo daliniuose, tai apie tai netylėkime, bet kur tik galime kalbėkime! Žinoma, čia didelės trukumas, kad mes neturime Amerikoje tokio leidinio anglų kalba, kokius turi čekai, belgai, olandai, lenkai, net britai, kurie per tuos leidinius rodo, ką jie veikia, kad padėti Suvienijtomis Tautoms sutruškinti visą "ašį".

Katkevičienė — Musų "Grandma"

Lai buna man leista pagarbos žodį pasakyti apie Katrę Katkevičienę ir pavadinti ją "grandma". Prašau skaitytojus nesuprasti, kad ji yra persona. Visai ne! "Grandma" ją vadinu todėl, kad tuo būdu jai suteikti pagarbą, nes "grandma" ypatybė yra visų pasigailėti ir visus priglausti, kas tik šaukiasi pagalbos.

Ką darydavo ir dar tebedaro p. Katkevičienė? Aš žinau jos gyvenimo istoriją. Kai bent kuris mokynis būdavo be cento ir be kambačio ir kai mūsų "grandma" tai sužinodavo — pasistengdavo surasti patalpą ir pavaldindino, nes ji manė, kad kiekvienas lietuvis turi turėti lietuviškus jausmus, todėl ji ir rasdavo budus lietuvių tinkamai pagelbėti. Ji taip darydavo pirmiau, taip daro ir dabar.

Dr. G. I. Bloz.

Tokia Mada...

Tokia mada jau atėjo — Tarp draugų, tarp geradėjų: Drąsiai į akis žiūrėti, O už akių apnekti. Arba vardą draugo teršti Ir kiek galint jį smerti, Vietoj tarti: "Mielas broli, Gal pagalbos mano nori?"

Pranas Elmūtis.

Visiems SLA Veikėjams ir Nariams

BALANDŽIO 1 dieną prasidėjo SLA Ketvirtas Vajus. Šis vajus, tikrąjį, nėra ketvirtas, nes SLA vajų turėjo kur kas daugiau, ir vajus eilinioti pradėta tik nuo pradžios "pažangos vajų".

Ką SLA veikėjai ir nariai turi daryti laike šio vaju? Aišku, visi turime dėti pastangas prirašyti kuo daugiau naujų narių į mūsų didžiausią, turtingiausią ir lietuviškiausią organizaciją. Vien organizatoriams šių pareigų nepalikime. Visi buvime organizatoriais. Sužinoję galintį prirašyti, praneškite organizatoriams. Prirašinėti narius reikia pradėti namie. Jei kurio nario pati ar vaikai dar nepriklauso — prirašykite juos. Jei kurios narės vyras nėra nariu — prirašykite jį. Didinkime SLA narių šimtaprocentines šeimas. Paskui pasidairykite tarpe giminių, draugų, kaimynų ir pažįstamų. Didinkime Susivienijimą! Didinkime mūsų visų organizaciją. Tiesa, ir dabar mūsų Susivienijimas jau gana didelis, bet jis gali būti kur kas didesnis: vietoje 16,000 narių, jei visi širdingai padirbėtume — po šio vaju turėtume 32,000. Tai būtų atliktas prakilius darbas! Ar galima? Tik surenkime visi petimis, tik pakalbinkime tuos, kurie dar nepriklauso — ne upejusime, kai mūsų Susivienijimas padvigubės.

Ką veikime, turėdami tokį didelį Susivienijimą? Labai daug! Mūsų įjegos būtų dvigubos, mūsų turtas būtų du syk didesnis. Tuomet mūsų veikimas padidėtų. Mūsų žodis už Lietuvą ir lietuvių tautos likimą būtų kur kas stipresnis. Mes būtume galingesni. Mes bile kokią gerą sumanymą tuoju pravestume. Mes gyviau organizuotume jaunimą, steigtume lietuvių kalbos mokyklėles, daugiau nuveiktume kultūriškų darbų. Kitaip tuomet mes žiūrėtume į visą pasaulį, kitaip į mus žiūrėtų visi žmonės. Mūsų respublikos vėliava prakiliškai plevėsuotų, nes mūsų visi darbai būtų didesni, žymesni, kuopų susirinkimai pasidarytų gyvesni, veikimas padidėtų, veikėjų turėtume kur kas daugiau.

Todėl pasistengime padirbėti visi! Pajudinkime žemę! Paklabinkime kiekvieno lietuvių duris. Paspasakokime jam mūsų tikslus ir siekius. Pareiškime, kad Susivienijimas rūpinasi pašalpa, labdarybe, lietuvių, kad jis ištisias pagalbos ranką kiekvienam savo nariui ir kiekvienam lietuviškam reikalui — ir ateis pas mus tukstančiai. Ateis nauji veikėjai, nauji iniciatoriai, nauji už lietuvių tautos likimą kovotojai.

Vajus eina! Nesidėkime sudėję rankų. Į darbą, kas tik galime! Juk mes žinome, kad geriausia priklausyti Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Žinome, kad kiekvieno gero ir doro lietuvių pastogė turi būti mūsų Susivienijime.

Padirbėkime laike šio vaju! Prirašykime kiekvienas bent po vieną naują narį ir mūsų tikslas bus pilnai atsiektas.

S.L.A. Kuopų Veikla

Herrin, Ill.

SLA 181 kuopos finansinis raportas

Į Centrą pasiūsta	\$502.96
Centras išmokėjo pašalpy	\$117.00
Centre lieka	\$385.96

SLA 181 kuopos valdyba

SLA 181 kuopa išrinko 1943 m. valdybą iš šių narių: Pirm. J. Lenkutis, Vice pirm. I. Petrauskas, Fin. sekr. I. Simokienė, Prot. sekr. U. Lenkutienė, Ildin. J. Aiman, Ildo glob. I. Petrauskas, Organiz. M. Ravaitienė, Koresp. I. Simokienė, Maršalka J. Brusokas.

Mūsų kuopos valdyba kasmet susideda veik iš tų pačių narių. Taip ir ši syki, išskiriant vice pirm. I. Petrauską, kuris užėmė Charles Lapinsko vietą, nes pastarasis persikėlė į Detroito kuopą.

Mūsų užrašų sekr. M. Ravaitienė, tas pareigas ėjęs per daug metų irgi rezignavo. Sakė pasilsėjęs iki kitų rinkimų vėl apsiims darbuotis kuopoje. Bet nedavėme jai ilgai ilsėtis: praėjime susirinkime sekr. perskaičius iš Centro laišką vajuus reikalais M. Ravaitienę išrinkome vajuus organizatore. Kuopa tikisi gerų rezultatų iki pabaigai vajuus, nes mūsų Mariutė netinginė.

Su šiuo mėnesiu persikėlė ir kitas mūsų jaunuolis Viktoras Povilaitis į Detroito kuopą.

Kuopa turi du narius Dėdės Somo karo tarnyboje: Juozas Ravaitis, kuris jau išvestas į užsienį ir Alfonsas Lenkutis (T. S.), kuris dar Amerikoje. Mūsų kuopa aukojo del S. Schultz iš išdo ir atskirai pa-

rinko. U. Lenkutienė viso išsiuntė \$6.20.

Dabartinio laiku darbai eina gana gerai, bet veikimas rodo sumažėjo del gazo stokos. I. Simokienė, sekr.

Minersville, Pa.

SLA 13 kuopos veiklos

SLA 13 kp. susirinkimas įvyko kovo 14 d. Naujas apiliktas, saržantas J. Sartauskas, kuris tarnauja Amerikos kariuomenėje, priėmė paliudijimą, kurį jam įteikė pirm. J. Grabauskiūtė.

Raportuojant, fin. sekr., M. Soponis, ir pirm. J. Grabauskiūtė, pranešė, kad jie yra paėmę su miesto komitetu du ukius del žmonių, norinčių turėti "Victory" darželius, kad užsiaugintų daržovių. Žemės išdirbimas kainuos nebrangiai, gal po 50c. kiekvienam. Jie ragino narius, kad kiekvienas užsisakytų sau darželius.

Skaitytą laišką iš Centro sekr., dr. M. J. Viniko, kuris ragina mūsų kuopą užsistatyti už viršininkus kaučiją. Sekr. perskaitė iš protokolo knygų peržiūrėtojų — A. Levono, O. Subatienės ir vice pirmininko raportą, sulig kurio mūsų kuopos turtas siekia \$484.34.

SLA 13 kuopa del Ketvirtos Vajuus išrinko šiuos organizatorius: A. J. Banišauską ir Vladą Adomavičių. Pastarasis dabar yra ir išdo globėju. Kaip girdėti, tie du organizatoriai jau turi po aplikantą.

Cia dar turiu pastebėti, kad mūsų kuopos viršininkai su gyvena kogažiausioje santalijoje. Gal taip yra del to, kad pirmininke yra mergina ir todėl kiekvienas stengiasi apsi-eiti komandagiusiai, svars-tant organizacijos reikalus. Korespondentas.

Šimtaprocentinė SLA Narių Šeima

Sunderland, Mass. — Prieš kurį laiką lankiausi labai malonioje lietuvių ukininkų šeimoje — Miko ir Lucijos Dabrikų uky. Ši patriotinga lietuvių šeima yra šimtaprocentinė SLA 37 kp. šeima. Jų vaikai — Stasys, Elena ir Julė dirba valdžios jiems pavestose pareigose. Dabrikai turi gražų tabako ir cibulų ukį netoli Sunderland, Mass. Be Dabrikų, toje apilinkėje gyvena visa eilė lietuvių ukininkų.

Nepersenai ši šimtaprocentinė SLA šeima šventė 25 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktį, bet apie jos rengimą Mikas ir Lucija Dabrikai nieko nežinojo: jų kaimynas ukininkas Povilas Jokubaitis, p-nios Dabrikienės brolis bei Dabrikų vaikai — Stasys, Elena ir Julė — nutarė jiems surengti siurprizo puotą.

Aš su Katarina Norvaišiene iš Kearney, N. J. ir Stasė Malonienė iš Richmond Hill, N. Y., taip pat buvome pakviestos į tą puotą, kurioje buvo apie 100 žmonių. Trukmingai įvažiuavus į Dabrikų ukių kiemą, jie tiesiog buvo nustebinti tokiu nelauktu ir malonių siurprizu.

Kadangi Dabrikai dirbo, tai, žinoma, vaizdas pasikeitė: darbas staiga pavirto į linksmą puotą. Svečiai pradėjo krauti dovanas, kurių Dabrikai gavo tiek daug, kad nebuvo kur jų ir dėti. Net iš tolimos Chicago Dabrikų draugai nepamiršo šio gražaus jubiliejaus, ir jiems atsiuntė dovanų.

Kadangi šioje puotoje dalyvavo beveik vieni ukininkai, tai aš turėjau progos pirmą kartą pamatyti, kaip lietuvių ukininkai moka nuosirdžiai pagerbti savo draugus, sulaukusius sidabrinio vedybinio gyvenimo jubiliejaus. Mikui ir Lucijai Dabrikams, kaip geriems lietuviams patriotams, SLA nariams, ta proga svečiai linkėjo daug laimės. Tėbuna leista man dar kartą viešai jiems pavydingiems SLA nariams palinkėti daug, daug laimės.

IZABELĖ DILENĖ.

Chicago, Ill.

SLA 134 moterų kuopos veikimo

Kai daugelio kuopų valdybos skundžiasi narių į susirinkimus nesilankymu, tai mes džiaugiamės ir didžiuojamės savo narėmis, visados sudarėjomis skaitlingas, gyvas ir geru upu susirinkimus.

Nauja susirinkimų vieta

Kiek anksčiau susidėjus tam tikroms aplinkybėms mūsų gerb. narės p. E. Rudauskienės malonus pakvietimas atleisti laikyti kuopos susirinkimus po jos pastogę, Hollywood Anex, 2417 W. 43-rd St., su malonumu buvo priimtas ir pastarasis (kovo mėnesio) susirinkimas labai skaitlingas įvyko aukščiausiai minėtoje labai jaukioje vietoje, kurioje ir toliau bus laikomi šios kuopos susirinkimai.

Kuopon iš kitur persikėlusios narės

Smagu pastebėti, kad šios kuopos "šeimynėlė" vis auga ir auga. Kai naujų narių nepajėgima prirašyti, tai mūsų laimei atsiranda iš kitų kuopų persikėlusios garbingų narių. Tokiomis narėmis yra p. Wanda Bijanskienė, Antanina Spranaitienė ir Magdalena Kiškis, kurias mes džiaugiamės sveikinam sulaukę į savo būrelį.

Kraujas ir darbas Amerikos Raudonajam Kryžiui

Kai prieš Lietuvos 25 metų nepriklausomybės apvaikščiojimą organizuotas Chicago lietuvių didelis burių aukojų kraują Raudonajam Kryžiui, tame burių ir mūsų kuopos keliolika organizuotų narių kraują aukojų, kas turi būti tikru pavyzdžiu visiems SLA nariams.

Malonus buvo momentas, kai gerb. pirmininkė p. O. Biežienė pranešė, kad iki šiol

dirbamos Raudonajam Kryžiui atkildės beveik jau baigtos ir ištisės parodomai. Tikrai, buvo pasigėrėtina netik daugelio mūsų narių padirbtomis dalelėmis, bet ir jų gražių sujungimu, susivimu, kuri atliko p. O. Biežienė, E. Miller, E. Mockus, S. Ladiga, E. Surwell ir K. Jakubka.

Nutarta ir toliau visais būdais dirbti Amerikos Raudonajam Kryžiui ir kitus panašius darbus skatinti.

Aukos nelaimių ištiktiems SLA nariams

Kadangi nelaimių ištiktų narių atsišaukimai šioje kuopoje visados randa širdingą prijavimą, tai ir dabar atsišaukusiems Stasiui Schultz ir Jonui Spivui paaukota po penkis dolerius.

Kuopos gražuolės narės vestuvės

Sužinojus ištekančių mūsų žymią jauną gražuolę narę Lucille Jacobs-Jakubauskaitę už laivyno leitenanto Zenono Praninsko-Pranes, irgi įsigyvenusi kuopoje papročiu, buvo pasiūta dienoje vestuvių sveikinimai ir dovana. Linkime didžiausios laimės jų gyvenime ir tikimės, kad mūsų mylima Lucille, nors dabar toli nuo mūsų gyvendama, pasiliks visados mūsų kuopos nare.

Kuopos sergančios narės

Šiuo laikotarpiu trims kuopos sergančioms narėms: S. Cirul, K. Skutas ir K. Mankus, įsigyvenusi gražiu papročiu, buvo visoms pasiūta suraminimui gėlių.

Sveikatos Paskaitos

Kadangi patyrimas rodo, kad sveikatos paskaitų rengimas yra labai naudingas, tai nutarta ir šiame sezone kiek bus galima jų surengti, nes yra puiki proga vis plačiau susipažinti ir išmokyti, kaip sveikatą užlaikyti. O to-

kiems pamokiniams tikrai yra neabejotinas nuosirdumas gerb. dr. S. Biežio. Laikas ir vieta bus paskelbta vėliau.

Vajuus organizatorės

SLA Ketvirtam Vajui prasidedant balandžio 1 d., išrinkta šios organizatorės: pp. E. Vengeliauskienė, E. Miller, E. Surwell. Tikimės, kad šių darbščių ir energingų narių loike Ketvirtos Vajuus pasidarys žymiai padaugins kuopoje nares.

K. Katkevičienė.

RAYMONDAS BIEKSA

Raymondas Bieksa, SLA 245 kp. narys, Onos ir Petro sunus, turis 20 metų amžiaus ir gyvenas 343 Elm St., Arlington, N. J., sausio 30 d. sekmingai užbaigė Princeton universitetą su Bachelor of Arts laipsniu. Tame universitete mokėsi 3½ metus ir per visą laiką, kiek jam buvo žinoma, buvo vieništelis lietuvis. Raymondas buvo labai gabus studentas ir per tą laiką buvo apdovanotas stipendija, \$1,200 vertės. Studijavo chemiją ir kitus mokslus bei svetimas kalbas, jų tarpe ir lietuvių, kurią mokė lietuviams žinomas prof. Harold Bender. Raymondas davė keltą paskaitų studentams apie Lietuvą. Kovo 22 d. jis įstojo į College of Physicians and Surgeons Columbia universitetą, New York. Kolegija jam paskyrė \$500 stipendiją arba mokesį už pirmą metą, kaip pažiūėjusiam studentui. Jis turi antro lietuvių laipsnį Medical Administrative Corps Suv. Valstijų kariuomenėje. Nors Raymondas Amerikoje gimęs ir augęs, bet gražiai vartoja lietuvių kalbą, nes jo namuose visuomet kalbama lietuviškai. Tai pavyzdingas lietuvis kitiems Amerikoje gimusiems jaunuoliams. Linkime jam gero pasisekimo jo moksle ir kad ateity būtų toks geras lietuvis bei vertingas žmogus visai lietuvių tautai.

New Kensington, Pa.

SLA 192 kuopos susirinkimo

SLA 192 kp. susirinkimas įvyko kovo 14 d. Pirmininkas A. Murauskas atidarė susirinkimą ir vedė. Užrašų rašt., I. Ivoškie, perskaitė praėjo susirinkimo protokolą, kuris priimtas vienbalsiai.

Finansų raštinkas, J. Sviapas, skaitė laiškus iš Pildomosios Tarybos. Laiškai primatei. Vienas laiškas buvo raginantis išrinkti Ketvirtos Vajuus organizatorius. Išrinkome tuos pačius organizatorius: J. Sviapą ir J. Sakalauską, kurie pasižadėjo dirbti kiek tik galės.

Buvusi našlė F. Jurgaitienė gavo iš N. ir N. Fondo pašalpą \$5.00, bet gal jau paskutinį sykį, nes ji jau ištekėjo. Mūsų 192 kuopos nariai ir narės linki F. Jurgaitienei jos naujame gyvenime kogeriausios laimės.

Po visų komisijų raportų apsvarstymo, išdinkinas parodė šešis bondus, nupirktus už \$111. Tai dabar SLA 192 kuopa turi 18 U. S. War Bonds už tris šimtus ir \$333.

Vienbalsiai nutarta paaukoti del mūsų 192 kuopos nario, J. Sviapo, įsitaisymui mekaniškos rankos. Iš 192 kuopos išdo paaukojom \$25.00, o pirmininkas paskyrė B. Petraitienę parinkti aukų iš narių, dalyvavusių susirinkime. Aukų šie nariai ir narės: po dolerį — O. Bičiulienė, J. Sakalauskas, S. Dambrauskas, D. Ivoška, M. Vyšniauskienė, O. Glaudienienė ir A. Zagurskienė; po 50c. — A. Vyšniauskas, A. Bartkienė, Mr. ir Mrs. Vaitkai, A. Zaftrienė, F. Bakšienė, J. Martinkienė, H. Jamarunas; po 25c. — J. Daugirda, A. Glotnis, K. Nenorta, P. Zaftra, U. Peteliu-

ničė, B. Petraitienė, A. Murauskas, U. Glotnis; smulkų 25c. Aukų iš narių surinkta \$12.75, iš išdo aukota \$25.00. Viso iš SLA 192 kuopos broliui Sviapui aukų surinkom \$37.75.

SLA 192 kuopos nariams

Geriamieji: kas nebuvo praėjime susirinkime, gal nežino, kad mes nutarėm po sekancio susirinkimo, kuris įvyks balandžio 11 d., toj pačioj vietoj ir tuo pačiu laiku turėsime "card party". Komisiją jau turime išrinkę ir lošimui kazyromis tikėtai jau

padaryti. Geri prizai geresniems lošikams bus duodama. Į komisiją įeina: I. Ivoškie, U. Peteliunienė, H. Jamarunas ir K. Nenorta. Prie to, turėsime skanių užkandžių ir išsigėrimo. O kas neloš kazyromis, tai taip galės smagiai laiką praleisti su seniau matytais draugais ir draugėmis.

Vietiniai SLA nariai ir narės, taipgi apilinkės lietuvių, kam laikas pavelys, malonėkite atsilankyti į viršminėtą parengimą. Pradžia 6:30 val. vakare. Kviečia rengimo komisija.

SLA 192 Kp. Koresp.

SLA APDRAUDOS ĮVERTINIMO RAPORTAS UŽ 1942 METUS

Istatymai reikalauja, kad apdraudos kompanijos ir fraternalės organizacijos kasmet pateiktų valstijoms, kuriose daro biznį, ne tik smulką savo raportą, bet ir raportą, atskirai parodantį, kokioj padėty yra pomirtinių fondas. Toks raportas vadinasi "Valuation Report" ir turi būti pripažinto aktuario paliudytas. Pateikus jį valstijoms, jis taipgi turi but organizacijos organe.

Sekamas SLA raportas, prirengtas ir paliudytas aktuarų Woodward and Fondiller, buvo pateiktas valstijoms šiais metais. Jis parodo, kad SLA pripažinto turto 1942 metais turėjo \$1,815,521.14.

Iš to turto priklausė:

Pomirtinių Fondui	\$1,634,967.30
Kitiems fondams	180,553.84

Pagal mirtingumo lentelių pomirtinių fondas privalėjo turėti atsargos \$1,422,995 ir atsakomybėms \$23,261, išviso \$1,446,256.

Palyginus kiek yra ir kiek turėtų būti, randama, kad Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pomirtinių fonde yra perviršio \$193,936, kuris duoda tiek daugiau saugumo SLA apdraudos paliudijimams. Taip yra nežiurint, kad SLA narių mirtingumas 1942 metais buvo 6.53% punktais aukštesnis už 100, kaip normos liniją, ir nežiurint, kad ant savo pinigų teuzdirbo 3.51% vietoj 4%.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA VALUATION REPORT

as of December 31, 1942, made to the Insurance Departments of the various States as required by law.

VALUATION EXHIBIT

Assets-Actual and Contingent

Assets available for payment of death losses determined as follows: Admitted Assets \$1,815,521 less sum of expense funds \$9,751, sick and accident funds \$146,173 and miscellaneous funds not available for claims \$19,405	\$1,640,192
--	-------------

Liabilities-Actual and Contingent

Net Tabular mid-year values of promised benefits on N. F. C. certificate \$1,361,701 on American Experience certificate 4%, \$37,752, American Experience 3½% — \$21,757 on Juvenile certificate \$1,779	\$1,422,995
Liabilities of mortuary or benefit funds determined as follows: Total Liabilities, except reserve, \$41,304 less sum of liabilities of expense funds, liabilities of sick and liabilities of miscellaneous funds \$18,044	\$23,261
Total	\$1,446,256

Ratio per cent of assets —	Dec. 31, 1942 — 113.41%
Actual and Contingent —	Dec. 31, 1941 — 113.93%
(Item 38) to Liabilities —	Dec. 31, 1940 — 112.48%
Actual and Contingent —	Dec. 31, 1939 — 112.72%
(Item 51)	Dec. 31, 1938 — 117.80%
	Dec. 31, 1917 — 101.58%

The above valuation indicates that on the basis of the N. F. C. and Am. Exp. Table of Mortality with interest at four per cent the future assessments of the society, at the net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of \$193,936 (or 13.41%) over and above the statutory standards.

MORTALITY

Ratio per cent of actual to expected mortality on gross amount at risk during	1942 — 106.53%
	1941 — 125.04%
	1940 — 127.79%
	1939 — 117.85%
	1938 — 133.18%

INTEREST INCOME FROM INVESTMENTS

Net rate of interest earned on benefit funds during	1942 — 3.51%
	1941 — 2.98%
	1940 — 2.94%
	1939 — 2.52%
	1938 — 2.59%

State of New York)
County of New York) ss:

Rishard Fondiller, Pres., Woodward and Fondiller, Inc., being duly sworn, deposes and says that he is the actuary who made the foregoing computations and answers to the questions above set forth concerning the condition of the LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA as of December 31, 1942 and that the same are correct and true to the best of his information, knowledge and belief.

WOODWARD AND FONDILLER, INC.,
RICHARD FONDILLER, Pres.
Actuary

(Notary Public)
(Seal)

M. J. VINIKAS,
Secretary

Klaipėdos Krašto Atplėsimą Minint

GENERALINIO KONSULO J. EUDRIO KALBA,
PASAKYTA KOVO 21 D., BROOKLYNE

Išgyvenau Klaipėdos krašte be pertraukos keturis metus. Pamilau jį ir vėliau, gyven-damas arti jo, iki pat atvyki-mo į Ameriką, atydziai se-kiau jo gyvenimo pulsą ir nie-kuomet nuo jo nenutolau. Pra-leisdavau ten visą savo liuos-laikį bei atostogas.

Kopos su žvejų laimais, ir ypač Juodkrantė, buvo mano mylimiausias poilsio vietas. Mėgdavau iš Smiltynės obser-vuoti Klaipėdos uostą. Kitoje marių pusėje prie krantinės kraunamie laivai. Kiek jų. Vienas, du, toliau dar keli. Tik prie krantinės — 14, gi dar pusė tiek ant reido lau-kia savo eilės. Laivai iškėlę įvairių įvairiausių vėliavų iš gana tolimų uostų. Ant kelių laivų ir Lietuvos trispalvė plevėsuoja. Ne šimtai, bet jau tukstančiai darbininkų links-mai rita Lietuvos sviesto bač-kutes, neša kiaušinių dėzes, linų, miško išdirbinių, degtu-kų ir daug ko kito. Dar prieš penkis metus retas laivas už-sukdavo į Klaipėdą ir tai tik papildyti laivo krovinį, nes čia krovinio visam laivui ne-buvo. Apie tokį skaičių laivų niekas nei nesvajoj. Tokių didelių keliančių prekes kranų (elevatorių) nebuvo; o ir pa-čios krantinės, nei tos daugybės sandėlių taip pat nebuvo. Daug ko anksčiau nebuvo.

Man teko matyti Batumo, Poti, Novorasijsko, Daireno, Tsingtao, Šanghajaus, Hong-kongo, Singapuro ir daugybę kitų, žymiai didesnių už Klaipėdą, uostų. Tačiau tai buvo vis svetimi, ne savi, uostai. Čia gi mūsų senoji, viena iš seniausių, bet kartu ir jaunū-tė, tauta per kelis metus pa-darė stebuklus! Klaipėdai ir jos gyventojams Karaliaučiaus uostas buvo nepasiekiamu ide-ali. Gi štai mes dabar jau pa-siekėm Karaliaučiaus uosto trafiką, gi už vieno kitų me-tų butume jį lengvai praviję. Atrodė jau, kad naujoji Lie-tuva suprato Mindaugo ir Vy-tauto klaidas, kurie nebuvo įvertinę jūros reikšmės, ir dir-bio išsijūose, kad Lietuvos trispalvė laivais būtų išnešio-ta po tolimiausius pasaulio kraštus.

Sekant visa tai, mano širdis smarkiau plakdavo ir aš sau galvojau: "Gal jau nebe mes, bet lai mūsų vaikai, sėmdami stiprybę iš savo tau-tos gražios ir didingos pra-cies, užima pasaulį tinkama, lygią su kitomis tautomis, vie-tą".

Grupėmis ir pavieniai, kaip į šventą žemę, lankėsi lietu-viai į Klaipėdos kraštą. Grįs-davo iš ten pilni entuziazmo bei pamilę jį. Su Klaipėdos kraštu Lietuvai atėjo švieses-nis gyvenimas, daugiau vilio-janti ateitis.

Klaipėdos kraštas, kuomet Lietuva jį gavo, Vokietijai ne-priklausė, 1928 metų sausio 29 dieną Berlyne tarp Lie-tuvos ir Vokietijos buvo pasira-šyta, gi 1929 metų balandžio 21 dieną ratifikuota, "Sutar-tis su Vokietija sienos daly-kams sutvarkyti", kuria ei-nant ir Vokietija iš savo pu-sės patvirtino šį kraštą esant Lietuvos ribose.

Yra rimto pagrindo many-ti, kad prie 1922—23 metų tarptautinės padėties, Strese-mano vyriausybė Klaipėdos krašto klausimo išsprendimą taip kaip jis įvyko, bent anuo metu, skaitė ir sau pageidautinu. Vokietija jau turėjo panašų skaudulį Dancige, kur sėdėjo Tautų Sąjungos, Lenkijos bei Uosto komisiniai, su ku-riais teko skaitytis, nes Vo-kietija buvo persilpnai ir ven-gė aštrių tarptautinių kon-fliktų. Vokietija gal ir būtų norėjusi Klaipėdos kraštą ma-

tyti "laisvo miesto" padėty, tačiau žinojo, kad tokiu atvė-ju tų visų komisinių nei Klaipėdoje neišvengtų, o tai reikštų naujų konfliktų. Im-dama dėmesin, kad Klaipėdo-je ne tik liko visi seni jos valdininkai, bet prie jų dar per 3 metus prisidėjo apie 3,000 naujų paskolintų valdi-ninkų, Vokietijai saugiau ir patogiau buvo turėti reikala-ju su maža valstybe Lietuva.

Lietuva vos pati pradėjusi gyventi buvo ir finansiniai silpna. Vokietija tad ir manė, kad Lietuva nepajėgs nei ukiškai užimponuoti Klaipėdos gyventojams, nei nepajėgs ten savo valdininkų atsistai. Su ja galima bus lengvai viso-kius nesusipratimus išsiaiš-ti ir gal net praplėsti savo įtaką ne tik ant to krašto, bet per jį ir ant visos Lietuvos. Pa-vyžiui, žinodama, kad Lie-tuva silpna finansiniai, Vokiet-ja galėjo išstiebi jai "draugiš-ką" ranką didesnei paskolai užtraukti. Vokietija visuomet vedė gerą diplomatinę politi-ką, gudrią finansinę politiką ir puikią propagandą po visą pasaulį. Nuo pat Versalio sutarties, Vokietijos tikslas buvo naują Vokietijos respub-liką atvaizduoti atspalaidavu-sių nuo buvusio imperijos lai-kais karingumo ir išdidumo. Tuo tikslu neatidėliodama ji sudarė draugingiausias sutar-tis su savo kaimynais. Ji vie-na iš pirmųjų paskyrė į nau-jos Baltijos valstybes minis-trius. Jos spaudoje laiks nuo laiko pasirodydavo draugiški vedamieji straipsniai pilni su-pratimo atgimusių tautų tau-tinėms aspiracijoms: kadangi vokiečių tauta pati kenčia nuo pralaimėto karo, tat ji su-pranta ir užjaucia "mažesnes tautas. Viso to tikslas buvo laimėti simpatijas, migdyti pasaulį ir patydomis stengtis atliuosuoti kietai užrįstus Ver-salio sutarties mazgus. Kitas jos tikslas buvo — atvaiz-duoti Vokietiją po karo ukiš-kai nustumusią ir nepajėgią uždėtos jai Versalio sutartimi naštos išpildyti. Ypač kad ji turėjo atiduoti savo laivyną; teritorialiai tapo apkarpyta bei nustojo visų savo koloni-jų Vokietijos finansinis geni-jus, profesorius Schacht, taip tvarkė šalies finansus, kad Vokietija tikrai atrodė nieko neturinti ir nepajėgianti nei pati atsistatyti nei savo duok-lis išvairinai atrodė Vokietijos banko balansai. Vienok tuo pačiu laiku užsieniuose buvo įsteigta daugybė prekybinių bei finansinių korporacijų, la-bai artimų Vokietijos Reichs-bankui. Tos "svetimos" korp-o-racijos ir duodavo milžiniš-kas paskolas ten, kur Vokie-tijai jų reikėjo. Pasekoje to, laimėjusiose karą ir gaunan-čiose iš Vokietijos reparacijas šalys dar ilgai rįgsojo su-griautų laike karo fabrikų ir kitokių pastatų likučiai, kai tuo tarpu Vokietija ne tik visus fabrikus bei laivyną at-statė, bet, vietoje per karą sudegintų ukinių lušnų, pas-tatė jiems puošnias murines sodybas. Vokietijai netikiai lėšų vidaus reikalams, bet mil-žiniškos sumos buvo leidžia-mos politiniams reikalams bei propagandai užsieniuose.

Zvlgterėkime, kas buvo da-roma Klaipėdos krašte. Pir-miausiai, kai tik Berlynas įsi-tikino, kad tas kraštas visvien iš Reicho taps išskirtas, per kelias dienas valstybinis tur-tas buvo už bevertes markes (ir tos pačios skolos) parduo-tas Klaipėdos miesto bei ap-skričių savivaldybėms. Tokiu būdu visi siaurieji geležinke-liai ir net fortas prie jėjimo į Klaipėdos uostą atsidurė

Klaipėdos miesto bei apskri-čių savivaldybių rankose. Ge-ležinkelių linija, supanti mies-tą, priklausė privatiems fab-rikams, kurie sudarė akcinę bendrovę linijai eksploatuoti. Mat, Vokietija tikėjosi, kad nežiurint kas gautų kraštą valdyti, savivaldybės vis liks vokiškoms. Alijantų atstovai, atvykę kraštą perimti ir jį valdyti, tų "pardavimų" nety-rinėjo ir jį tai nereagavo. Fran-cuzų, kaip pirmiau ir vokie-čių, igulos už kareivines nuo-mos nemokėjo; tačiau kuom-tose pačiose kareivinėse buvo patalpinta Lietuvos igu-la, Klaipėdos miestas iš Lie-tuvos valdžios pareikalavo nuomos po 10,000 litų me-tams, kurią teko mokėti visą laiką. Alijantai savo politika Klaipėdos karšto link, nuosta-biai padėjo ir per visą laiką ir toliau padėdavo Vokietijai.

Visiems žinomi motyvai, del kurių tas kraštas buvo atskirtas nuo Vokietijos — kraštas nevokiškas, o nuo am-žių lietuviškas. Atrodo pa-prastas ir logiškas dalykas perduoti jį Lietuvai. Pagaliau, jeigu gyventojų dauguma, per šimtmečius gyvenusi po vo-kiečiais, buvo skirtingos kul-tūros, tai galima buvo paruo-šti autonomijos statutą.

Tačiau nei to nereikėjo: pa-ti Lietuva tą pažadėjo, bu-tent Lietuvos seimas 1921 m., lapkričio 11 d., priėmė rezol-uciją, laidojant Klaipėdos kraštui įpatinę jo savitumui apsaugą. Lietuvos seimas iš-kiimingai pareiškė, kad pripa-žinsias kraštui demokratiniams principais pargistą autonomi-ją vietos ukio, administraci-jos, darbo apsaugos, teismų sutvarkymo, švietimo bei re-ligijos srityse.

Vienok per trejus metus nuo atskyrimo kraštas buvo valdomas francuzo, kuris da-rė viską, kad netik būtų iš-laikytas krašto vokiškas ele-mentas, betgi dar sustiprinti vokiškumą importuodavo val-dininkus bei mokytojus. Jo politika buvo aiškiai provo-kiška ir tiesiog demonstraty-viai prieš lietuvišką, nukreip-ta tiek prieš pačią Lietuvos valstybę, tiek prieš vietos gy-ventojus lietuvius. Tas as-muo, pats budamas francu-zas, nepriimdavo patarimų ir Francuzijos atstovo Kaune ir net su juo dėlto susipyko. Pastebėjęs karininkus ar pa-gelbininkus draugaujant ar simpatizuojant lietuviams, tai siųsdavo juos atgal į Franci-ją.

Nors Klaipėdos kraštas po 1923 metų sausio mėnesio i-vykčių buvo lietuvių rankose, nors Alijantų atstovai, ka-riai bei laivai apleido Klaipė-dą vasario 19 d., tačiau de jure jis buvo perleistas Lie-tuvai daug vėliau ir tai su sąlygomis, kurios Lietuvą su-varžė ir nelojaliai gaivalui suteikė galimybę kišti lazdas į valstybinio vežimo ratus.

Įvairių provokiškų grupių peticijos visuomet rasdavo signataruose advokatus ir už-tarėjus. Krašte tiesiog neima-nama buvo pereiti prie nor-malaus gyvenimo. Nematomos rankos dirigavo ir darė viską, kad kirsinti vietinius gyven-tojus prieš Lietuvą ir kad po-litinė maža krašto atmosfera būtų visą laiką užnuodyta.

Nepaprėjo nei dviejų mėne-sių nuo krašto parėmimo Lie-tuvos žinion, kaip staiga per naktį iškilo visuotinis politi-nis streikas. Tas streikas pa-slaaptiems rengėjams nepa-sisekė ir po kelių dienų buvo nutrauktas. Tuojau po to Štalmelio organizacijos, va-dovaujamos iš Tilžės atsargos kapitono Amon, buvo bando-ma organizuoti sukilimas. Abu nepasisekė žygiai susilpnino bei kuriam laikui nuslopino diriguojamus iš užsienių irri-dentiškus veiksmus.

(Bus daugiau)

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Cekiai išrašyti kovo 27, 1943

Išmokėtos pomirtinės

MOTIEJUS KMIELIAUSKAS, 1 kp., Edwarsville, Pa., gimęs vas. 12 d., 1885 m., Punske, Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė birž. 12 d., 1921 m. Numirė vas. 23 d., 1943 m. nuo dusulio. Velionio pusbroliui, Vincui Kmieliauskui, pomirtinės išmokėta	\$600.00
ONA VERBYLIENE, 7 kp., Pittston, Pa., gimęs liepos 13 d., 1878 m., Liudvinavo kaime, Kalvarijos apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė geg. 3 d., 1909 m. Numirė sausio 5 d., 1942 m. širdies liga. Pomirtinė apmokėjimui laidotuvių lėšų išmokėta Casimir Ki-ziui sumoje	\$150.00
JUOZAS VALVONIS, 7 kp., Pittston, Pa., gimęs spal. 1 d., 1886 m., Miroslavo vals., Seinų apskr. Prie SLA prisirašė bal. 8 d., 1923 m. Užnuštas kasyklose ko-vo 12 d., 1943 m. Velionio material, Veronikai Val-vonienei, pomirtinės išmokėta	\$1,000.00
MAGDŽ JAVARAUSKIENE, 11 kp., Waterbury, Conn., gimęs vas. 20 d., 1879 m., Džiaugų kaime, Rau-donės vals., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė bal. 5 d., 1927 m. Numirė kovo 2 d., 1943 m. širdies liga. Velionės seserėnai, Marceli Vasiliauskienei, pomir-tinės išmokėta	\$600.00
JUOZAS BALTRUŠIS, 11 kp., Waterbury, Conn., gimęs 1871 m., Bluviškių kaime, Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė liepos mėn., 1901 m. Numirė vas. 2 d., 1943 m. nuo kraujplūdžio. Velionio material, Onai Baltrušienei, pomirtinės išmokėta	\$150.00
ANTANAS BULOVAS, 76 kp., Brooklyn, N. Y., gimęs rugp. 20 d., 1884 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė bal. 14 d., 1914 m. Numirė vas. 21 d., 1943 m. vėžio liga. Velionio material, Saliomei Bulovienei, pomirtinės išmokėta	\$150.00
MARŠ SIROCKIENE, 164 kp., Frackville, Pa., gimęs rugs. 1 d., 1876 m., Kalvarijos apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė kovo 2 d., 1920 m. Numirė ko-vo 10 d., 1943 m. širdies liga. Velionės sunui, Juo-zui Sirockiui, pomirtinės išmokėta	\$150.00
ALPHA LAWRENCE, 198 kp., Akron, Ohio, gimęs gruod. 20 d., 1898 m., Akron, Ohio. Prie SLA prisirašė gruod. 13 d., 1925 m. Numirė vas. 9 d., 1943 m. smegenų liga. Velionės vyrui, James Lawrence, pomirtinės išmokėta	\$1,000.00
BRONIUS SAUSEVICIUS, 200 kp., Detroit, Mich., gimęs rugs. 3 d., 1875 m., Seinų apskr., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė birž. 7 d., 1925 m. Numirė lapkr. 8 d., 1942 m. širdies liga. Velionio sunui, Chester Sau-seviciui-Sands, pomirtinės išmokėta	\$150.00
POVILAS BINKIS, 261 kp., Greenport, N. Y., gimęs rug-sėjo 5 d., 1887 m., Troškunuose, Panevėžio apskr. Prie SLA prisirašė geg. 1 d., 1926 m. Numirė liepos 1 d., 1934 m. širdies liga. Velionio dukterei, Onai Binkitei, pomirtinės išmokėta	\$85.72

Viso \$4,035.72
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$23,395.72

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. GALINS, 7 kp., Pittston, Pa. Sirgo 8 savaites ir 3 dienas	\$51.00
O. RACINSKIENE, 30 kp., Scranton, Pa. Sirgo 3 s. ir 5 d.	23.00
A. OBLIUNAS, 35 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 1 s. ir 3 d.	13.50
K. AIMUTIS, 38 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 3 s. ir 5 d.	46.00
M. GUBIS, 60 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 12 s.	72.00
O. VAILIONIENE, 66 kp., Ansonia, Conn. Sirgo 5 s. ir 5 d.	35.00
A. GUSTIS, 86 kp., N. S. Pittsburgh, Pa. Sirgo 2 s. ir 1 d.	13.00
J. MIZERIENE, 88 kp., E. St. Louis, Ill. Sirgo 4 s. ir 2 d.	26.00
V. GEVEREKAS, 110 kp., Plains, Pa. Sirgo 8 s.	36.00
A. CAPIENE, 113 kp., Thompsonville, Conn. Sirgo 21 s. ir 3 d.	101.00
D. VAITEKUNIENE, 124 kp., Hartford, Conn. Sirgo 8 s. ir 3 d.	38.25
J. UZUNARIS, 139 kp., Chicago, Ill. Sirgo 1 s. ir 4 d.	10.00
A. KUCINSKIENE, 139 kp., Chicago, Ill. Sirgo 13 s. ir 2 d.	52.50
A. MIGLINAS, 158 kp., Springfield, Ill. Sirgo 12 s.	36.00
J. PAULUKONIS, 199 kp., Shaft, Pa. Sirgo 5 s.	60.00
J. STASAITIS, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 2 s. ir 5 d.	34.00
MIKAS SVIRSKIS, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 12 s.	54.00
F. AUSTIS, 226 kp., Chicago, Ill. Sirgo 3 s. ir 5 d.	23.00
M. KURTIS, 226 kp., Chicago, Ill. Sirgo 6 s.	54.00
M. SCOTT, 247 kp., Aliquippa, Pa. Sirgo 14 s.	117.00
J. STRAVINSKAS, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 6 s. ir 2 d.	38.00
P. MIZARAS, 303 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 12 s.	72.00
V. PLITNIKIENE, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 5 s. ir 5 d.	52.50
A. SVEDAS, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 10 s.	60.00
J. METIKONIS, 354 kp., Akron, Ohio. Sirgo 2 s. ir 5 d.	25.50
K. RUPEIKIUTE, 126 kp., New York, N. Y. Sirgo 2 s.	6.00

Viso \$1,149.25
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$13,963.15

Pirmo morgiaus paskolos

FELIKS PASZKUS, 4041 Washington St., Rosindale, Mass.	\$6,000.00
M. J. VINIKAS, SLA sekretorius.	

SLA Karo Fondas

Parama SLA Nariams Kareiviams

Susivienijimas didžiojai savo nariams kareiviais, stoju-siais garbingon Amerikos kariuomenėn apginti mūsų laisvą de-mokratinį gyvenimą ir jų didžiojo pasiaukojimo įvertinimui ap-moka jų visas apdraudas duokles.

Žemiau telpanti atskaita parodo, už ką ir kiek duoklių už-mokėta šią savaitę iš Narių Kareivių Duoklių Fondo.

Kovo 27, 1943					
Orderio No 578					
Kp. No. Miestas ir Vardas	Nario No.	Apr. Skyr.	Apr. Suma	Užmokėta Duoklių	
6 kp., Plymouth, Pa.: E. Juškevičius	52978	III	600	8.36	
7 kp., Pittston, Pa.: F. J. Ramiza	62458	N1	500	4.86	
23 kp., Shenandoah, Pa.: A. Kunca	47246	III	600	4.26	
31 kp., Lewiston, Me.: C. Urbaitis	59500	A	150	4.16	
35 kp., Wilkes Barre, Pa.: J. Snipas	41297	IV	1,000	4.32	
38 kp., Brooklyn, N. Y.: S. Vinickas	53931	II	300	2.76	

M. Stirna	58619	IV	1,000	5.15
J. Vernausky	61547	N4	500	3.80
40 kp., Pittsburgh, Pa.: J. Kazlauskas	41079	IV	1,000	14.00
E. A. Schultz	57033	IV	1,000	20.36
41 kp., Lawrence, Mass.: J. Zurwell	62244	N1	250	7.32
50 kp., Binghamton, N. Y.: K. Almonas	53917	IV	1,000	6.18
A. Varkulis	55504	IV	1,000	12.56
J. Gudauskas	58528	II	300	2.35
R. Kaminskas	55692	I	150	3.56
C. S. Saladunas	63187	N1	500	8.64
J. J. Slavetskas	63205	N1	500	2.88
F. J. Buchinsky	63206	N1	500	2.94
F. Slavitsky	63210	N1	500	2.82
J. J. Palilon	63211	N1	500	2.70
52 kp., Mt. Carmel, Pa.: Dr. V. Lastauskas	62253	N2	1,000	18.54
60 kp., Grand Rapids, Mich.: K. Petrikas	40724	II	300	2.82
P. Kaukas	55788	I	150	4.10
62 kp., Lorain, Ohio: B. Masowick	58766	C	1,000	12.84
63 kp., Chicago, Ill.: A. T. Kuchin	62471	N1	500	11.52
68 kp., Lee Park, Pa.: A. Krivickas	56189	II	300	2.46
76 kp., Brooklyn, N. Y.: J. Mikulka	58124	I	150	1.86
S. Guzauskas	60758	N1	500	3.44
85 kp., Edwarsville, Pa.: J. Parulis	48515	IV	1,000	6.18
87 kp., S. Omaha, Nebr.: E. A. Shukis	60787	N2	1,000	14.34
W. Waskel, Jr.	61453	N1	500	11.52
A. J. Matulaitis	62375	N3	500	25.80
101 kp., Paterson, N. J.: I. Novick	63161	N1	500	11.04
102 kp., Haverhill, Mass.: P. Zaleskas	56958	II	300	5.36
105 kp., Dayton, Ohio: A. Melasius	2365	I	100	11.18
C. A. Urbanas	63189	N1	500	8.01
115 kp., Wilkes Barre, Pa.: K. Solinskas	38906	IV	1,000	12.32
126 kp., New York, N. Y.: J. V. Vitaitis	63182	N1	500	9.00
J. Krauciunas	63197	N1	500	8.82
127 kp., Lynn, Mass.: S. Verbieckas	56218	I	150	3.80
P. Balkus	56357	I	300	5.12
A. A. Grigunas	62140	N3	250	14.16
131 kp., Norwood, Mass.: E. J. Mučinskas	63186	N1	500	8.28
153 kp., Du Bois, Pa.: A. Akromavičius	57230	II	300	2.46
A. Thomas	63193	N1	500	5.22
158 kp., Springfield, Ill.: P. Pupkis	51444	II	300	5.26
164 kp., Frackville, Pa.: A. Pascavage	57789	G	1,000	22.02
173 kp., Lowell, Mass.: H. Sawlan	56010	II	300	4.30
174 kp., Brooklyn, N. Y.: P. Juknys	63185	N1	500	11.76
178 kp., Chicago, Ill.: J. Matkaitis	61811	N1	150	4.56
185 kp., E. Chicago, Ind.: D. Mikalauskas	63179	N1	500	6.12
199 kp., Shaft, Pa.: M. J. Lavas	58952	II	300	6.80
G. Paulukonis, Jr.	58999	A	500	8.84
E. J. Kutchinsky	59437	A	150	4.52
211 kp., Mahanoy City, Pa.: A. Pelackas	56011	III	600	4.08
J. J. Urban	62311	N1	500	5.52
J. J. Misser	62489	N1	500	5.16
212 kp., Kenosha, Wis.: S. Vaicelunas	62654	N2	1,000	30.72
232 kp., Thomas, W. Va.: P. Kukis	57166	III	600	3.75
238 kp., Chicago, Ill.: J. Paškauskas	52339	III	600	7.00
J. Hohm	60672	N2	1,000	27.84
A. J. Manikas	60704	N1	100	4.20
A. Preikšas	62037	N1	100	3.84
S. A. Manikas	62787	N2	1,000	28.68
248 kp., S. Norwalk, Conn.: F. Banell	58421	II	300	5.12
274 kp., Spring Valley, Ill.: R. J. Savietch	58853	C	1,000	23.24
260 kp., Chicago, Ill.: Dr. A. J. Valibus	47371	IV	1,000	7.20
R. Račaitis	47511	IV	1,000	6.18
290 kp., St. Clair, Pa.: A. Zerdys, D. D. S.	60863	N1	250	3.48
293 kp., Wilsonville, Ill.: K. Roglis	58805	A	500	8.48
299 kp., Rumford, Me.: A. Kawlaicz	58377	IV	1,000	5.76
304 kp., Buffalo, N. Y.: H. Koyack	58402	III	600	4.26
308 kp., Brockton, Mass.: Wm. J. Casey	62937	N2	1,000	14.58
310 kp., Rhineland, Wis.: A. Šarka	47522	IV	1,000	12.56
312 kp., Easthampton, Mass.: M. Jarusevičius	59603	G	500	12.96
328 kp., Walpole, Mass.: J. S. Dillis	61633	N3	1,000	49.68
330 kp., Dorchester, Mass.: A. Siauris	57514	III	600	4.02
J. Lutka	57522	I	150	1.68
J. J. Mikulski	62731	N1	250	3.42
J. J. Kasey	62770	N2	500	8.34
S. Januškevicius	62854	N3	1,000	24.84
A. J. Valeika	62855	N3	500	12.90
350 kp., Moundsville, W. Va.: F. J. Stankus	58813	I	150	1.80
352 kp., Detroit, Mich.: K. Janušauskas	50072	IV	1,000	6.18
Z. Jakimowicz	66777	N1	500	4.80

Amerikos Lietuvių Veikla

Lawrence, Mass.

"Dingo be žinios"
amuikinininkas Raišis

Pastaromis dienomis Povilas ir Doris Raišiai iš karo departamentu gavo liudną pranešimą, kad jų sunus, Antanas Raišis, besikaujant su naciais Afrikoje dingo be žinios. Jaunuolis Raišis buvo 27 metų amžiaus ir j karo tarnybą paimtas ličpos mėnesį, 1941 metais ir jau dalyvavo invazijoje šiaurės Afrikoje.

Antanas Raišis yra plačiai žinomas kaip vienas žymiausių lietuvių smuikininkų netik šioje apilinkėje, bet ir visoje Amerikoje. Jis yra emęs dalyvumą daugely lietuviškų ir amerikoniškų koncertų, pagrodamas smuiko solo. Taipgi pirmąjį smuiką grojo Alumnai Simfonijoje Lawrence. Pirmą paėmimo i kariuomenę, Antanas rengėsi orkestru koncertui ir lankė Lowell State Teachers' kolegiją. Jau iš Afrikos tėvams rašė, kad tarnauja medikaliame skyriuje. Paskutinį liaskę tėvams atrušė vasario 11 dieną. Savo liaskuose jis ramindavo savo tėvus, kad jie perdaug nesirūpintų apie jį, prižadėdamas jiems pranešti apie savo padėti.

Antanas Raišis yra SLA 41 kuopos nariu, Povilo ir Doris, sunus. Jei išties jį jau butų žuvęs, tai lietuviui neteko gabaus ir talentingo smuikininko, kuris buvo sūspėjęs taip gražiai pasižymėti ir kurio laukė graži karjera ateity. Aišku, dabar širdį skauda netik jo tėvams, bet ir SLA nariams, o taipgi ir visiems lietuviams. Jo tėvams reiškiu širdingą užuojautą šioje liudėsio valandoje.

Koresp.

Ansonia, Conn.

Dar apie Lietuvos
nepriklausomybės minėjimą

Malonu pabrėsti, kad SLA 66 kuopos atstovai i Liet. Gelbėti Komitetu lošia svarbią rolę, nes S. Bujanauskas yra pirmininkas, o J. Radzevičius sek. minimo komiteto. Čia trumpai parašysiu apie minėjimą vasario 16, kas buvo vasario 21 d. liet. parapijos salėj.

Minėjimo proga buvo nupirka Amerikos ir Lietuvos vėliava, taipgi ir tarnybos vėliava su 50 žvaigždžių, bet manoma, kad lietuvių daugiausia išėję i kariuomenę iš šios kolonijos. Lietuvių Sv. Antano parapijos klebonas kun. V. P. Karkauskas minimas vėliavos rytu bažnyčioje pašventino ir vargonai grojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Apeigos padarė gilaus ir graudingo įspūdžio.

Vakare buvo pats minėjimas. Publikos prisirinko pilna salė. Pirmininkavo Stasys Bujanauskas. Kalbas pasakė: kun. V. P. Karkauskas, mies-ton majoras A. Nolan, du teisejai — W. H. Kingston ir A. B. Gardella. Trims pastariems įteikta po knygą "Reconstruction of Lithuania". Taipgi kalbėjo garbės svečias dr. Jonas Vileišis, sunus Jono Vileišio, pasirašiusiu Lietuvos Nepriklausomybės Aktą. Kalbėjo ponia M. Devenienė, dr. Devenio žmona. Pastaroji iš Waterbury, Conn.

P-lė E. Valantiejūtė padeklamavo eiles apie Lietuvos vargus. A. Krugeliene, iš Waterbury, Conn., perskaitė eiles pagerbimui pasirašiusių po Lietuvos Nepriklausomybės Aktu. A. Slevinskis, iš Shel-ton, padeklamavo eiles apie Lietuvą.

Vietiniai dainininkai, solistė Veronika Baršienė ir tenoras Antanas Radvyla, tikrai žavėtinai dainavo. Publika jiems plojo, kad daugiau dai-

nuotų. Po tam buvo šokiai. Komisija minimo parengimo buvo: S. Bujanauskas, B. Baranauskienė, V. Vyšniauskas ir O. Vaillionienė. Tai komisijai, klebonui, kalbėtojams, dainininkams ir visiems širdingai ačiū už tokį įspūdingą parengimą ir jame dalyvavimą. Korespondentas.

St. Louis, Mo.

Susirinkimas ir rengimas
sutikti kareivius

Sulig Suvienuytų Valstijų kongresmono Mr. Sullivan pasakytos prakalbos lietuvių susirinkime spalio 25 d., 1942 m., Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas, savo metiniame susirinkime vasario 28 d., šių metų, tikrai nutarė rengtis prie pasitikimo bei priėmimo kareivių St. Louis, lietuvių jaunuolių, sugrįžtant iš po laimingos pergalės arba kitaip sakant, po karo. Kaip greit tas nutiks, to iki šiol išmany-mo orakulas dar nepasakė.

Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas ne vien tikiai savo autoritetą kelia šiame patriotingame darbe, bet bendrai kviečia ir kitas visas lietuviškas draugijas ir visus St. Louis lietuvius prie šio vie-ningo darbo. Kliebiotis.

New Haven, Conn.

Kam niekinti lietuvius?

Kovo 7 dieną čia kalbėjo ir Rusijai aukas rinko ponia Petrikenė. Eidama i prakalbas, maniau, kad kalbėtoja pasakys ką tokio naujo, prakil-naus, pamokinančio, dar nebu-to ir naujo, ką nors brangaus. Maniau, gal dar ir suramins mus: visus, kurių tėvai, broliai ir seserys bei giminės yra išvesti iš Lietuvos, išvaryti iš jų namų ir palikti kur nors gyviųjų kapuose, Sibiro ty-raukauose. Bet skaudžiai nusi-viliau. Ponia Petrikenė nepasakė nieko naujo, vien gyrė Stalino atliktus darbus Lietu-voje, kad jis dvarų centrininkas suns išvarė iš Lietuvos ir tas vietoves apgyvendino raudon-armiečiais. Esą, kai Kaune vienai moterlei davė virtuvę ir kambarį su vienu langu, kad ji galėtų pamatyti saulės šviesą, nes visą gyvenimą ji gyveno sklepe, tai mes tu-rime klauptis ir melstis už Stalina...

Brangioji ponia Petrikenė, jei esi duktė Rusijos — ger-biu tave už dirbimą del savo tėvynės labo! Taip pat ger-biu už gražią, taisyklingą lie-tuvių kalbą. Bet jei esi duktė mūsų gražiosios Lietuvos, tai jau didelė negarbė tamstai niekinti savo tautą, savo žmo-nes, juos vadinant "koše" ir tam panašiai. Sesute, mūsų liaudis nėra koše. Mūsų liau-dis ir tauta yra garbinga ir prakilni. Jos niekas negina, bet tik puola, o visgi ji mo-ka pati viena save apsiginti.

Sakai, Lietuvos dvarponiai labai gailėjosi palikti savo dvarų centrus, kuomet rau-donoji armija paėmė Lietuvos valdžią i savo rankas. Na, o jei nakčia ateitų, sakysim va-giai, i jusų namus, ponia Pet-rikenė, ir duotų jums įsakym-pa palikti viską, kas buvo jusų nuosavybe ir eiti ten, kur liepia — kagi jus saky-tumet? Nejaugi melstumetės už tą žmogų, kuris jums daro bloga?

Sakė, jog 1934 metais lankėtėse Lietuvoje. Aplankė-tė Palangą ir jos kurortą. Kurhauzėje pirkote kavos puodelį ir labai mažą pyragai-ki, o reikėjo sumokėti ameri-końskiems pinigais 90 centų. "Tai jau, draugai, nežmoniš-ka!" — susukote. Brangioji, kodėlgi nepasakė, ką kitą ga-vai už tuos 90 centų? O ten gavai netik maisto, bet ir sie-lai pasitenkinimo. Ten pasi-

klausei gražios muzikos, gra-žių dainų ir net arijų iš ope-rų. Juk žinai, kad ten buna dainininkės artistės, kurios atvažiuoja atostogoms ir su-sirinkusiems padainuoja. To-del turistai ir turi brangiau primokėti, nes įžangos neima-ma, o meno įstaiga tyru oru-juk negali gyventi. Tai kamgi jau taip reiktų rėkti, kad vis-kas, kas lietuvių širdžiai yra brangu, tai negera?

Sakei, kad reikia spirti lauk Hitlerio brudą iš Lietuvos. Taip, poniete: reikia iš Lietu-vos spirti visokius brudus ir neduoti jiems graušti Lietu-vos kuną. Agnes Pilvelis.

So. Boston, Mass.

Radio žinios

Jau beabejo, gerbiamieji, girdėjote ir skaitėte laikra-ščiuose apie gražią, pirmą kar-tą statomą Bostono apilinkė-jame melodramą "Op, Nemunė-li", kurią parašė Tėvynės re-daktorius P. Bajoras ir kurią rengia Lietuvių Radio Korp. paminėti radio 9 metų sukak-tuves.

Girdėjote ir skaitėte, kad jame dalyvaus gerai žinomas ir populiarus dainininkas Sta-sys Pauras, žinomas lietuvių meno veikėjas ir dainininkas Steponas Kontautas ir kiti lo-šėjai bei dainininkai: Emilija ir Jonas Burbulai, Jeanne Bal-kus ir William Stogrys iš So. Bostono, ir dainininkė Helen Yknevičiūtė iš Revere, jie vi-si labai mokinas savo roles ir dainas, kad tikrai gražiai, jums tą veikalą perstatyti. Vienas iš šių lošėjų bei dai-nininkų yra ukrainietis, ir stebėsitės, kaip gražiai jis mūsų kalbą pramoko. Iš jo kalbos bus nelengva suprasti, kad jis ne lietuvis! Jam pri-klauso didelis kreditas, kad jis turi norą išmokyti mūsų lietuvių kalbą ir kaip gražiai jam sekasi. Tai geras pavyz-dis čia augusiam lietuviams.

Norim priminti, kad "Op, Nemunėli" bus suvaidintas ba-landžio 4 d., vieną valandą ankščiau, kaip pirmiau minė-jom, tai yra prasidės 7 va-landą vakare, o salės durys bus atidaros nuo 6 val. Taipgi kviečiame ir radio klausy-tojus iš aplinkinių Bostono miestelių atvažiuoti ir pasis-večiuoti su visais balandžio 4 d. Municipal salėj, So. Bos-tone.

Tikėtus galite gauti pas viršininkus narius, arba Bal-tic Florists gėlių krautuvėj, arba pas Antaną Ramanaus-ką, Cambridge Lietuvių Klubi-bo gaspadorių. Rep.

Atitaisymas klaidos

Skaičiau Tėvynėje apie Ke-leivio leidėjo, a. a. J. Gegu-žio, mirtį ir apie tai, kiek jis paliko pinigų bei kam juos paliko, bet apie palikimą bu-vo parašyta klaidingai.

Kiek man žinoma, tai yra kaip buvo paskelbta amerik-o-nų dienrašty Globe, tai vel Gegužis savo turta, dar gyvu budamas, užrašęs sekamai: Onai Palubeckienei \$1,000 ir namą, kuriame jis mirė, ver-tas \$5,000; Keleivio biznį (savo dalį) Michelsonui; Ke-leivio namo, kurį jie pirmo 1942 m. ir kuris yra vertas \$8,000, dalį — pusę Michelsonui ir kitą pusę savo broliui Vincui Gegužiui; broliui Vin-cui — \$500, brolienei (Vinc-o žmonai) — \$500, sekretorei Onai Petružis — \$200; Lietu-vos universiteto medicinos fa-kultetui (jei Lietuva nepri-klusoma taps per 5 metus) — \$85,000, o jei per tą laiką Lietuva netaps nepriklausoma, tai tie \$85,000 skiriama Bos-tono technologijos mokyklai — lietuvių kilmės studentams.

Už pastarąjį paskyrimą rei-kią vel Gegužiui duoti didelį kreditą, nes jis čia gražiai

pavaizduoja savo patriotingu-mą. Už tai aš, praedamas pro jo kapą, visuomet nusiimsiu kepturę. Bostonietis.

West End Pittsburgh, Pa.

Džiaugsmo ašaros del
laivyno padarytos klaidos

Sunkaus rupestio, liudnumo, nusiminimo ir ašarų laikotar-pis, kuris tęsėsi nuo pat nau-jų metų Navadauskų namuo-se, 3257 Slope St., pasibaigė džiaugsmo ašaromis, nes na-miškiav gavo pranešimą, kad John Navadauskas, 19 metų amžiaus, tarnaujantis mari-nuose ir dalyvaujantis mušiuo-se su japonais dar tebėra gyvas ir sveikas ir kad laivyno pirmesnis pranešimas apie jo "dingimą mušiuose" buvo pa-daryta klaida.

Toji linksma žinia pravirk-dė motiną, tėvą ir seseris, o žodžių sakant, pravirgdė visus namiškius ir visus Jono drau-gus.

Navadauskų du sūnys tar-nauja kariuomenėje ir abudu yra liuosnoriais. Jie emė i rankas po ginklą ir stojo gin-ti šios šalies laisvę. Vyresny-sis Navadauskų suns, Anta-nas, 24 metų amžiaus, tarnau-ja laivyne, antrasis Jonas 19 metų amžiaus, marinuose. Abudu jau dalyvauja mušiuo-se su japonais, o jauniausias, Williams, kuris dar tik 10 metų amžiaus ir lanko mokyk-lą ir jau norėtų stoti i mari-nus, tenai kur jo brolis Jo-nas tarnauja, tik jisai yra dar perjaunas ir jo dar neprimi-ma.

Jis rašė liaską net preziden-tui Rooseveltui, prašydamas, kad jį priimtų, bet, žinoma, jo prašymas nebuvo paten-kintas del jo jauno amžiaus.

Navadauskų dukterys yra susirupinusios karo laimėjimu. Marcelė ir Valentina jau yra vedusios ir augina savas še-imynas, tai negali stoti ne i WAAC, ne i WAVES, o Louise dar perjauna kariškai tarnybą. Prie to, ir motina nenori viena pasilikti be jo-kios pagalbos.

Žinoma, yra gana daug to-kių lietuvių šeimų, kaip Na-vadauskų, kurių sūnys ir duk-terys daugumoj liuosnoriais tarnauja kariškoje tarnyboje, kurių tėvai ir motinos yra su-sirupinę savo sunų likimu.

S. Bakanas.

Lietuva spalvose ir Karo Naujienos

Kazio Motuzos ir Jono Va-laičio rodomos filmos: Lietu-va spalvose, Democracy in Action, New York at War paradas ir karo žinios-vaizdai rodomi sekančiose vietose:

So. Boston, Mass., balan-džio 2 ir 3 dd., Lietuvių Piliiečių Klube, E Street. Pra-džia 7:30 val. vakare. Rengia L. R. D. Bostono skyrius Rau-donojo Kryžiaus naudai. Įžan-ga 40 centų.

Manchester, Conn., Lietuvių salėje, 24 Colway St., balan-džio 4 d., 2 val. popiet.

Paquonock, Conn., Sv. Ka-zimiero Dr-jos salėje, West St., balandžio 4 d., 7 val. vakare.

West Lynn, Mass., Lietuvių salėje, 25 Camden St., balan-džio 6 d., 7:30 val. vakare.

Gardner, Mass., P. A. C. C. Hall, Pleasant St., balandžio 10 d., 7 val. vakare.

Worcester, Mass., Lietuvių Piliiečių Klubu žemutinėj sa-lėj, 12 Vernon St., balandžio 11 d., 3 val. popiet.

Visur įžanga 35c., vaikams 15c. Paveikslus rodo Kazys Motuzas, aiškina Jonas Valai-tis, kuris kalbės ir apie SLA reikalus.

Kaimyninėse vietose arti-momis dienomis prašome su-rengti filmų rodyimą. Kreip-kitės: Jonas Valaitis, 179 So. 2-nd St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 8-7871. Koresp.

Išveštų Rusijon Lietuvos Žmonių Sarašas

(Tasa)

Kaziliunas Leonas, 40, poli-cininkas; Kaziliunienė Vitali-ja, 30 — g. v. Vilnius.

Kaziol-Paklevskis, Kazys, 38 (su šeima), ukininkas — g. v. Vilnius.

Kaziukonaitė Vanda, 9 — g. v. Alytus.

Kazlas Pranas (Vincas), gi-męs 1907, mokytojas; Kazlie-nė-Tatarunaitė Juzė, 29, šeimininkė (su 2 ką tik gimusiais kūdikiais); Kazlaitė Birutė (Pranas), 6; Kazlas Algiman-tas (Pranas), 4; Kazlas Do-natas (Pranas), 2 — g. v. Panevėžius, Babtai.

Kazlauskas Jokubas (Ar-nas), 58, dailidė; Kazlauskie-nė Ilionija, 55, šeimininkė — g. v. Jonava.

Kazlauskas Viktoras, gimęs 1888, mokytojas; Kazlauskie-nė Jadvyga (Pranas), 47, mo-kytoja; Kazlauskaitė Irena (Viktoras), 18, mokinė; Kaz-lauskaitė Viktorija (Vikto-ras), 16, mokinė — g. v. Zui-kinė, A. Panemunė.

Kazlauskas Mikas, 16, mo-rynas — g. v. Vilnius.

Kazlauskas Juozas, 45, mo-kytojas — g. v. Girininkai, Pakuonis.

Kazlauskas Julius (Joku-bas), 35, inžinierius — g. v. Biržai.

Kazlauskaitė Marija (Sta-sys), gimusi 1905, tarnaitė — g. v. Kaunas.

Kazlauskas Otonas (Povi-las), gimęs 1901, samdins; Kazlauskienė Ona (Vincas), 64, šeimininkė — g. v. Vilnius.

Kazlauskas Pranas (Jonas), 31; Kazlauskienė Stefa (Pra-nas), 28; Kazlauskienė Juzė-fa, 75, šeimininkė; Kazlaus-kas Kazys (Antanas), 42, tei-sių patarėjas — g. v. Kaunas.

Kazlauskas Teofilus (Sil-vestras), 55, ukininkas — g. v. Kalnėnai, Telšiai.

Kazlauskas Juozas (Juo-zas), 17, pardavėjas — g. v. Mariampolė.

Kazlauskienė Elena (Pet-ras), 50, slaugė — g. v. Za-rasai.

Kazlauskas Vladas (Ka-zys), gimęs 1901, mokytojas; Kazlauskienė Sofija, 45, šeimininkė — g. v. Pošnia, Aly-tus.

Kazlauskienė Sofija (Joku-bas), 47, ukininkė; Kazlaus-kaitė Lidija; Kazlauskaitė Ju-zė — g. v. Vilnius.

Kazlauskienė Juzefa, 43, ukininkė (su uošve) — g. v. Zvirgždynai, Pabradė.

Kazlauskas Juozas (Marty-nas), 34, studentas — g. v. Kaunas.

Kazlauskaitė Anastazija (Juozas), 36, samdinė; Kaz-lauskas Gintautas (Antanas), 6; Kazlauskaitė Laimutė (An-tanas), 1 — g. v. Tirkšliai.

Kazlauskas Vladas (Ka-zys), 42, mokytojas; Kaz-lauskienė Sofija (Motiejus), 43, šeimininkė; Kazlauskas Kaibuta (Jonas), gimęs 1905, mokytojas; Kazlauskienė So-fija (Silva), gimusi 1903, mo-kytoja — g. v. Pošnia Miroslavas.

Kazlauskas Viktoras (Vin-cas), 32, samdins — g. v. Vyšpina, Zvirgždačiai.

Kazmažinas Mikas (Anta-nas), 42, samdins — g. v. Vilnius.

Kaznauskaitė Aleksandra (Jo-nas), 22, artistė; Kaznauskai-tė Marija (Jonas), 18, darbi-ninkė — g. v. Panevėžys.

Kazmierčiukas Vincas, 44, policininkas; Kazmierčiukie-nė Marija (Juozas), 38, šeimin-inkė; Kazmierčiukaitė Elena (Vincas), 16, mokinė; Kaz-mierčiukas Jonas (Vincas), 16, mokinys — g. v. Vilnius.

Kuzura Elzbieta, 60, auklė — g. v. Vilnius.

Kažkailevičius Bronius (Ka-zys), 78, ukininkas — g. v. Adolfina, Grinkiškis.

Každailevičius Kazys, 74, advokatas — g. v. Raseiniai.

Kebleris Jurgis (Jurgis), 35, mokytojas; Keblerienė-Glytė Marcelė, 28, šeiminin-kė; Kebleriš Leonidas (Juve-nečiū-Jurgis), 1 — g. v. Skardupis, Sintautai.

Kederis Petras, 30, samdi-nys; Kederienė-Lumackaitė Al-bina, 28, mokytoja; Kederis Algimantas (Petras), 3 — g. v. Bartininkai, Vilkaviškis.

Kedys Juozas, 45, darbinin-kas; Kedenė Magdalena (Ka-zys), 42, mokytoja; Kedytė Milda (Juozas), 15, mokinė; Kedytė Laimė (Juozas), 10 — g. v. Skaudvilė.

Keldušis Antanas (Petras), gimęs 1904, mokytojas — g. v. Vilnius.

Keina Jonas (Jurgis), gi-męs 1877, su šeima, ukinin-kas — g. v. Maliokalnės, Dau-geliškis.

Kelertas Jonas, 40, ukinin-kas; Kelertienė Ona, 30, sam-dinė; Kelertaitė Ramutė (Jo-nas), 10, mokinė; Kelertas Algimantas (Jonas), 8; Keler-taitė Dalia (Jonas), 3 — g. v. Kalvarija, Vilkaviškis.

Kelmelis Juozas, 60, ukinin-kas; Kelmelienė Marija, 60, šeimininkė — g. v. Paliepai, Kapčiamiestis.

Kelpšienė-Jankunaitė Elena (Ipolitas), 37, siuvėja — g. v. Baltakiai, Tauragė.

Kemerzunas Petras (Jo-nas), gimęs 1895, ukininkas; Kemerzuniene Marija (Juo-zas), gimusi 1898, šeiminin-kė; Kemerzunaitė Salomė (Petras), gimusi 1925, moki-nė; Kemerzunas Romualdas (Petras), gimęs 1933 — g. v. Virbalis.

Kemeža Pranas (Jonas), 41, ukininkas; Kemežienė Marija (Juozas), 40, šeimininkė; Ke-mežaitė Birutė (Pranas), 17, mokinė — g. v. Alvtas, Vil-kaviškis.

Kemeža Vytautas (Pranas), 15, mokinys; Kemeža Gedimi-nas (Pranas), 9, mokinys; Kemežaitė Vida (Vytautas), 17, mokinė — g. v. Joniškis, Šiauliai.

Kemėžys Vincas (Andrius), 48, murininkas; Kemėžienė Ona (Jonas), 46, ukininkė; Kemėžytė Ona (Vincas), 15, mokinė; Kemėžys Bronius (Vincas), 10, mokinys; Kem-ėžys Antanas (Vincas), 7 — g. v. Kunigiškiai, Pajevony.

Kemzura Juozas (Pranas), 64, ukininkas — g. v. Ilgiš-kiai, Belyga.

Kemzuriene Marija (Anta-nas), 27, ukininkė; Kemzurai-tė Ona-Danutė, 7 mėnesių am-žiaus — g. v. Pajuris, Kve-darna.

Kenstavičius Antanas, 30, darbininkas — g. v. Utena.

Kenstavičienė Domicelė (Mikas), 68, ukininkė; Ken-stavičius Stasys (Dominin-kas), 23, ukininkas — g. v. Budginai, Zarėnai.

Kenstavičiūtė Valerija, 22, mokytoja — g. v. Malėtai.

Kenstavičiūtė Domicelė (Domas), 2 — g. v. Telšiai.

Kenstavičius Balys (Juo-zas), 55, karys; Kenstaviče-nė (su 4 vaikais) šeimininkė — g. v. Veisiejai, Alytus.

Kenstavičiūtė Elena (Pra-nas), 35, darbininkas; Ken-stavičienė Ona (Jonas), 67, gėlininkė; Kenstavičius Sta-sys (Pranas), 18, darbininkas — g. v. Vilnius.

Kentra Jonas (Kazys), 74, ukininkas — g. v. Lukauskai, Kretinga.

Kepalas Petras, 58, samdi-nys; Kepalienė Ona, 37, šeimininkė; Kepalas Albertas (Petras), 16; Kepalaitė Aldo-na (Petras), 14; Kepalas Vy-tautas (Petras), 6; Kepalaitė Izolina (Petras), 4 — g. v. Rozalimas, Panevėžys.

Keraitis Antanas (Vincas), 38, ukininkas — g. v. Kurenai, Deltuva.

Keraitis Jonas (Vincas), 35, ukininkas — g. v. Pa-marnackai, Ukmergė.

Keras Juozas; Kerienė Ve-ronika; Keraitė Milda (Juo-zas) — g. v. Vilnius.

Keredžiūnas Vincas, 60, dai-lidė — g. v. Karčamai, Radvil-liškis.

Kerpauskas Anicetas (Au-gustinas), 65, aptiekorius — g. v. Kalvarija, Telšiai.

Kerpauskienė Marcelė (Pet-ras), 33, aptiekorė; Kerpaus-kas Alfredas (Anicetas), 7; Kerpauskas Tomas (Anice-tas), 6. ?

Kersnovskienė Alina (Juo-zas), 26, ukininkė — g. v. Mickunai, Vilnius.

Keršulis Jonas (Juozas), gimęs 1897, kasierius — g. v. Lazdijai.

Kuopų Susirinkimai

NEW YORK, N. Y. — S. L. A. 126 kp. susirinkimas į-vyks penktadienį, balandžio 2 d. SLA Centro patalpose, 307 W. 30-th St., 8 val. va-kare. Visi nariai malonėkėte atsilankyti ir užsimokėti duok-les. — H. Miliauskaitė, sekr.

LAWRENCE, MASS. — S. L. A. 41 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 4 d., 2:30 val. popiet, klubo kam-baruose. Gerbiamieji nariai: kėskaitylingiausiai dalyvaukite savo kuopos susirinkimuose ir užsimokėkite duokles, kad neliktumet suspenduoti. Taipgi užsimokėkite duokles ir i kareivių fondą, nes neuži-nkant tų duoklių, sudarot sekretorių bereikalingo susi-rasėjimo ir darbo, o kuopai išaidyti. — M. Stakionis.

BALTIMORE, MD. — Visi nariai ir narės malonėkėte da-lyvauti SLA 64 kuopos susirinkime balandžio 2 d. Lie-tuvių svetainėje, 7:30 val. va-kare ir užsimokėkite mokes-čius, kad neliktumet suspen-duoti. — Ona Lukas, sekr.

WILKES BARRE, PA. — SLA 115 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 4 d., 1 val. popiet. Lietuvių Progresyvio Klubu svetainėje, 325 E. Mar-ket St. Visi nariai malonėkėte atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, kad neliktumet suspen-duoti. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 115 kuopos. — J. Ado-maitis, sekr.

LOWELL, MASS. — SLA 173 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 4 d., 3 val. popiet, priprastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonėki-te d